

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ

ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ 14

ΑΘΗΝΑΙ (136)

ΚΕΝΤΡΟΝ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΟΣ ΑΤΛΑΣ

Αριθ. Έρωτ. ΠΕΛ. VII 11 / 1970

A.
ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΝ
ΔΙΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ

ΚΑΙ ΚΑΤ' ΕΘΙΜΟΝ ΠΥΡΑΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ



ΑΘΗΝΩΝ



ΑΘΗΝΑΙ 1968

ΕΚ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

1-2-1970 / 20-3-1970

ΑΚΑΔΗΜΙΑ



ΑΘΗΝΩΝ

1. Ἐξεταζόμενος τόπος (χωρίον, κωμόπολις) *Λίμναε*.....
(παλαιότερον ὄνομα:), Ἐπαρχίας *Ἀργαυς*...,
Νομοῦ *Ἀργολίδος*.....
2. Ὀνοματεπώνυμον τοῦ ἐξετάσαντος καὶ συμπληρώσαντος *Δυμήτριος*
Γ. Δριφοῦρας.... ἐπάγγελμα *Διδάσκαλος*.....
Ταχυδρομικὴ διεύθυνσις *Λίμναε - Ἀργολίδος*.....
Πόσα ἔτη διαμένει εἰς τὸν ἐξεταζόμενον τόπον *43 {6} ἔτη (κατὰ-
ρχῆς ἐκ τῆς περιοχῆς ἀποστάσει 15 χιλιόμετρα)*
3. Ἀπὸ ποῖα πρόσωπα κατεγράφησαν αἱ παρατιθέμεναι πληροφορίες:
α) ὄνομα καὶ ἐπώνυμον *Γεώργιος Μ. Βλάχος*.....
Ἰ. Μπουρεζῆς..... *Γεωργῆς*.....
ἡλικία *75*.... γραμματικαὶ γνώσεις *Ἀπαιτήρια Γραμμα-
τικόν. Συνοπτικόν*.... τόπος καταγωγῆς *Λίμναε*.....

β) *Κωνσταντ. Μελέτης, ἐκτ. 72 - Γεωργῆς
Ἀποστόλιος Γραμματικόν. Συνοπτικόν.*

Α'. α'. ΤΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΚΤΗΜΑΤΑ ΠΡΟ ΤΟΥ 1920

- 1) Ποῖαι ἀγροτικαὶ περιοχαὶ προωρίζοντο διὰ σποράν καὶ ποῖαι διὰ
βοσκήν ποιμνίων; α) διὰ σποράν *ἡ γῆν. τοῦ χωρίου
περιοχῆ καὶ β) διὰ βοσκήν δ... ἄγριος ἔστος*.
Ὑπῆρχον αὗται χωρισταὶ ἢ ἐνηλλάσσοντο κατὰ χρονικὰ διαστή-
ματα; *ἐξηρχεν χωρίζον*.....
- 2) Εἰς ποίους ἀνήκον ὡς ἰδιοκτησίαι; α) εἰς φυσικὰ πρόσωπα,
δηλ. εἰς τοὺς χωρικοὺς· β) εἰς γαιοκτήμονας (Ἕλληνας ἢ ξένους, ὡς
π.χ. Τούρκους)· γ) εἰς Κοινότητες· δ) εἰς μονὰς κλπ.
*α) ἐξ φυσικῶν πρόσωπων ἡ δὲ σποράν περιοχῆ
β) ἐξ κοινότητων διὰ τὴν βοσκήν*
- 3) Ὁ πατήρ διατηρεῖ τὴν περιουσίαν τοῦ συγκεντρωμένην καὶ μετὰ τὸν
γάμον τῶν τέκνων του, διανεμομένης ὑπ' αὐτῶν μετὰ τὸν θάνατόν
του; *οχι. τὴν διανέμει ὁ πατὴρ κρατεῖ
καὶ διὰ τὸν ἑαυτοῦ του (διὰ τὰ
χερῶντα)*

- β'. 1) Οί κάτοικοι ασχολούνται μόνον εις τήν γεωργίαν ἢ μόνον εις τήν κτηνοτροφίαν ; ἢ συγχρόνως εις ἀμφότερας, δηλ. τήν γεωργίαν καί τήν κτηνοτροφίαν ; *οἱ κάτοικοι... εἰς τὸ γεωργεῖν καὶ οἱ περισσότεροι ἐν ἀμφότεραις, οἱ δὲ ἄλλοι μόνον ἐν τῇ γεωργίᾳ.*
- 2) Οἱ τεχνῖται (δηλ. οἱ βιοτέχναι) ασχολοῦνται ἐν παρέργῳ καὶ εις τήν γεωργίαν ; *Ναι...*

γ'. 1) Εἰς τὰ μεγάλα κτήματα : τῶν γαιοκτημόνων (τσιφλικούχων), τῶν μοναστηρίων ποῖοι εἰργάζοντο εἰς αὐτά ; καὶ ὑπὸ ποίους δρους ὡς ἄτομα ἢ μὲ ὀλόκληρον τήν οἰκογένειάν των ; *Δὲν ὑπάρχει ποτε γαιοκτημονία... ἔδω...*

2) Πῶς ἐκαλοῦντο οὗτοι ; (κολλῆγοι, σέμπροι, μισακάτορες, σημισακάτοροι κλπ.)... Ποία ἦτο ἡ κοινωνικὴ των θέσις ;...

3) Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβή των ; (εἰς εἶδος ἢ εἰς χρῆμα) ;...

4) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ ἐργάται ; ἐποχικῶς, δηλ. διὰ τὸ θέρισμα, τὸ ἀλώνισμα, τὸν τρυγητὸν ἢ δι' ὅλον τὸν χρόνον ; Ἀπὸ ποῦ προήρχοντο οὗτοι ; ἦσαν ἄνδρες μόνον ἢ καὶ γυναῖκες ; ποίαν ἀμοιβὴν ἐλάμβανον ; ἡμερομισθίον εἰς χρῆμα ἢ εἰς εἶδος ; *Ναι... Ἐχρησιμοποιεῖντο... ἀπὸ... τοῦ... εἶδος... τοῦ... ἀνδρῶν καὶ... γυναικῶν καὶ ἐπλήρωντο... εἰς εἶδος κυρίως ἐν τῷ θερίσματι καὶ τῷ ἀλώνισματι.*

5) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ δούλοι (ὑπηρέται) ἢ δούλαι ; Ἐάν ναι, ἀπὸ ποίους τόπους προήρχοντο ; *Ν.Ο.Χ.*

6) α) Οἱ νέοι καὶ αἱ νέαι τοῦ τόπου ποῦ ἐπήγαιναν δι' ἀνέυρεσιν ἐργασίας ; *Εἰς τὴν Ἀργολικὴν πεδιάδα καὶ εἰς τὴν Κορινθίαν.*

β) Ἐπήγαιναν ἐποχικῶς ὡς ἐργάται ; *Ναι...* ἢ ὡς τεχνῖται κτίσται, γύφτοι (σιδηρουργοί), βαφεῖς (μπογιατζήδες), παραματευτάδες (ἐμποροὶ) κλπ. ; *Ἐπλήρωντο... εἰς... τοῦ... ἀνδρῶν, τοῦ... καὶ... εἰς... εἰς...*

- δ'. 1) Πῶς ἐλιπαίνοντο παλαιότερον τὰ χωράφια: με ζωϊκὴν κόπρον (βοῶν, αἰγοπροβάτων κλπ.), φυτικὴν (με καυσίν: α) τῆς καλαμίδος μετὰ τὸν θερισμόν, β) τῶν θάμνων κλπ.) ἢ με κάλυψιν (παράχωμα) χλόης (τριφυλλιοῦ, λαθουριοῦ κλπ.) δι' ὀργώματος; ...

Παλαιότερον αὐδὲως ἐλιπαίνοντο τὰ χωράφια. Μακρὸν ἐξ καὶ ἐξ γιοῦρτια καὶ ἔρριχναν ζωϊκὴν κόπρον. Ἐπίσης ἐκάναν ἀφειγισμὰ μέ... μηχανῶν.

- 2) Πότε ἐγίνε τὸ πρῶτον χρῆσις χημικῶν λιπασμάτων εἰς τὸν τόπον σας; *Ἐπὶ τοῦ 1945.*

- ε'. Ἀπὸ πότε χρησιμοποιοῦνται: τὸ σιδηροῦν ἄροτρον καὶ αἱ γεωργικαὶ μηχαναὶ εἰς τὸν τόπον σας; *Τὸ σιδηροῦν ἄροτρον ἀπὸ τοῦ 1925. Μηχαναὶ δὲν χρησιμοποιοῦνται ἔτι καὶ ἀπὸ τὸν ἀπὸ τοῦ 1925.*

- 1) Σιδηροῦν ἄροτρον (τύποι αὐτοῦ, δηλ. μονόφτερο, δίφτερο κλπ.).

Εἰς ποῖα κτήματα ἐχρησιμοποιεῖτο (ἢ χρησιμοποιεῖται) κάθε τύπος;

Ποῖος κατασκευάζε, τὸ ἄροτρον τοῦτο ἢ ἀπὸ ποῦ ἐγίνετο ἡ προμήθεια αὐτοῦ; *Χρησιμοποιεῖται μονόφτερο. Τὸ κατασκευάζει αἱ ἐπιχειρήσεις (γύφτοι).*

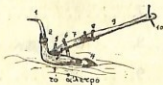
Τὸ κατασκευάζει αἱ ἐπιχειρήσεις (γύφτοι).

Παραθέσατε σχεδιαγράφημα (ἢ φωτογραφίαν) ἐκάστου τύπου σιδηροῦ ἄροτρον με τὰς ἀντιστοίχους ὀνομασίας τῶν μερῶν αὐτοῦ, ὡς τοῦ κατωτέρω παρατιθεμένου. *Παραθέτω φωτογραφίαν.*

1..... 4..... 7..... 10.....

2..... 5..... 8.....

3..... 6..... 9.....



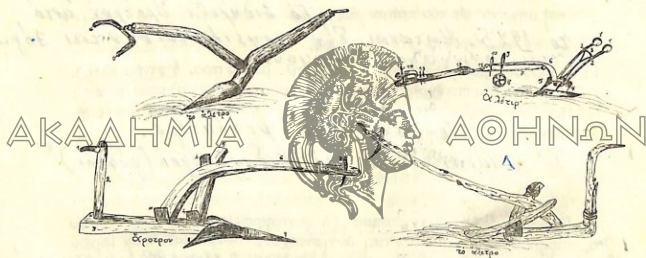
- 2) Τρακτέρ (ἀπὸ πότε εἶναι ἐν χρῆσει); *Δέν χρησιμοποιεῖται.*

- 3) Μηχανὴ θερισμοῦ .. *Δέν χρησιμοποιεῖται.*

- 4) Μηχανή δεσίματος τῶν σταχῶν (δεματιῶν)...^{10χι}.....
 5) Μηχανή ἀλωνισμοῦ ^{20χι}.....¹⁹⁵².....

στ'. 1) Τὸ ξύλινον ἄροτρον. Ποῖος κατεσκεύαζε (ἢ κατασκευάζει) τὸ παλαιὸν ξύλινον ἄροτρον :: Τὸ κατεσκεύαζον... οἱ ἰδιοὶ... εἰς... τὸ... ἐργασίαν... κατεσκεύαζον... μόνον... τὸ... ἐν... καὶ... ἐργάζον...

- 2) Ποία ἦτο ἡ μορφή τοῦ παλαιοῦ ξυλίνου ἀρότρου εἰς τὸν τόπον σας καὶ ποία εἶναι σήμερον. Ποῖαι διαφοραὶ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν) εἰς τὸ χρησιμοποιούμενον ἄροτρον εἰς τὸν τόπον σας ἀπὸ τὰ εἰκονιζόμενα ἐνταῦθα ;



- 3) Ἰχνογραφήσατε τὸ ξύλινον ἄροτρον⁽¹⁾ καὶ τὸν ζυγὸν ὡς ἀπαντᾶται εἰς τὸν τόπον σας καὶ παραθέσατε τὰ ἀντιστοιχοῦντα εἰς τοὺς ἀριθμοὺς ἐν χρήσει ὀνόματα τῶν διαφορῶν μερῶν καὶ τῶν ἐξαρτημάτων αὐτοῦ.

- | | | |
|---------|----------|----------|
| 1. | 6. | 11. |
| 2. | 7. | 12. |
| 3. | 8. | 13. |
| 4. | 9. | 14. |
| 5. | 10. | 15. |

(1) Ἐάν εἶναι δυνατόν ἀποστείλατε καὶ φωτογραφίαν.

(Ἐάν ὑπάρχουν διαφοραί, δύνασθε νὰ μεταβάλετε τὴν ἀνωτέρω ἀρί-
θμησιν).

- 4) Τὸ ὕνι. Τὸ ὕνι τοῦ ξυλίνου ἀρότρου ἦτο (ἢ εἶναι) μιᾶς μορφῆς διὰ τὴν ἀροτρίασιν ὅλων τῶν εἰδῶν τῶν χωραφῶν ; δηλ. τῶν χωματερῶν (λιβάδια, κῆποι) καὶ τῶν πετρωδῶν. — Ἰχνογραφῆσατε ἢ φωτογραφήσατε τὸ ἐν χρήσει ὕνι (ἢ τὰ ἐν χρήσει, ἐάν εἶναι διαφόρων τύπων) καὶ σημειώσατε τὴν χρήσιν ἐκάστου.

Τὸ ὕνι τοῦ ξυλίνου ἀρότρου. Ἐκείνη μορφῆς, εἰς ὅσα τὰ εἶδη τῶν χωραφῶν. (Παραθεῖτε φωτογραφίαν.)



ὕνι

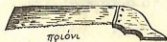
- 5) Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς σπάθης τοῦ ἀρότρου. Ἡρικουαϊκά :

6) Ἦτο (ἢ εἶναι) κατασκευασμένη ἐκ ξύλου ἢ αἰδήρου ; Ἐκείνη, εἰδήρου,



καὶ ἦτοκε τὰ κανοναύρι μέ τὸ βεα-
βάρι. (ὅρα βεβίδα 4 γενική περιγραφή)

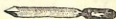
- 7) Ἐργαλεῖα διὰ τὴν κατασκευὴν καὶ ἐπιδιόρθωσιν τοῦ ἀρότρου (π.χ. σκεπάρνι, πριόνι, ἀρίδι, ἀρνάρι, ξυλοφάι κλπ.).....
βεκέρνι, πριόνι, ξυλοφάι, ἱριβέλι.....



πριόνι



ἀρίδα



ρινι ἢ ξυλοφάι (ἀρνάρι)

- 8) α) Διὰ τὸν ἄροτρον (ζεугάρισμα, ὄργωμα) ποῖα ζῶα ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) : βόες ἢ ἄλλο ζῶον, δηλ. ἵππος, ἡμίονος, ὄνος, ... *Βόες... μέχρι... τοῦ... 1930...* ... *ἡμίονοι καὶ ὄνοι καὶ ἐξ αὐτῶν* ...
 β) Ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) διὰ τὸ ὄργωμα δύο ζῶα ἢ ἓν ; ... *Δ.ν.ο.* ...

- 9) Διὰ τὸ ζευγάρισμα μὲ δύο ζῶα ἦτο (ἢ εἶναι) ἀναγκαῖος ὁ ζυγός ;
Ναι



Σχεδιάσατε τὴν μορφήν τοῦ παλαιότερου καὶ τοῦ σημερινοῦ ζυγοῦ (ἢ φωτογραφήσατε αὐτὸν) καὶ ὀνομάσατε τὰ διάφορα μέρη καὶ ἐξαρτήματα αὐτοῦ (π.χ. λουριά, λοῦρα, ζεῦλες, πιζέυλια κλπ.).

ΑΚΑΔΗΜΙΑ



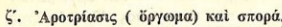
ΑΘΗΝΩΝ

- 10) Σχεδιάσατε ἰδιαίτερος τὴν μορφήν τῶν ζευλῶν τοῦ ζυγοῦ εἰς τὸν τόπον σας.

- 11) Πῶς λέγεται εἰς τὸν τόπον σας ὁ κρίκος ἐκ σιδήρου, ξύλου ἢ σχοινίου, ὁ ὁποῖος τοποθετεῖται εἰς τὸν ζυγὸν (πολλαχοῦ : λοῦρα, κουλλούρι), προσδένεται δὲ εἰς αὐτὸν τὸ ἄροτρον διὰ τὸ ὄργωμα ; (Σχεδιάσατε αὐτόν). ... *κουλλούρι* ... *βενιφδέβερ* ...
 ... *34 Κ.Ο.Υ. λ. ἀ. κ. β. ι. 77* ...

- 12) Ἀπὸ πότε γίνεται τὸ ὄργωμα δι' ἑνὸς ζώου ; *Γίνεται μετ' δύο.*
 Πῶς γίνεται ἡ ζεύξις του (τὸ ζέψιμον) εἰς τὸ ἄροτρον ;

.....



β) 1) Περιγράψατε λεπτομερώς, πώς γίνεται το ζεύξιμον τῶν βοδιῶν (ἡ τοῦ βοδιοῦ, τοῦ ἀλόγου) εἰς τὸ ξύλινον ἄροτρον. (Παραθέσατε, εἰ δυνατόν, καὶ φωτογραφίαν)

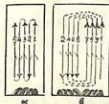
2) Πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον εἰς τὸ σιδηροῦν ἄροτρον.....

— 7 —

- 4) Σχεδιάσατε πώς ἐγίνετο παλαιότερον (ἐπίσης πώς γίνεται σήμερον) τὸ ὄργωμα. Ὁργώνεται τὸ χωράφι με ἀνοιγομένας αὐλακας (αὐλακιές) κατ'εὐθείαν γραμμὴν, ὡς τὸ κατωτέρω σχεδιάγραμμα(α);

*ἔγινετο καὶ γίνεται... κατ'... εὐθείαν...
γραμμῇ...*

ἢ ὀργώνεται περιφερειακῶς ὡς εἰς τὸ σχεδιάγραμμα (β) ;



Σημειώσατε μετὰ τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ, ποῖον ἐκ τῶν ὀργωμάτων τούτων (α, β) εἶναι ἐν χρήσει εἰς τὸν τόπον σας. Ἐὰν ὑπάρχη ἄλλος τις τρόπος ὀργώματος σχεδιάσατε καὶ περιγράψατε αὐτόν.

- 5) Ἡ σπορά καὶ τὸ ὄργωμα τοῦ ἀγροῦ ἐγίνετο (ἢ γίνεται ἀκόμη) εἰς λωρίδας (δηλ. σπορές ἢ σπορίες, νταμιές, σιασιές, μεσοβάδες κ.λ.π.) ;

*ἔγινετο καὶ γίνεται... φ.ε.
παρτίδας*

Πῶς ἐχωρίζετο ἡ λωρίς (ἢ σποριά) ; με αὐλακιάν ;

Με... ἀνδακιά...

- 6) Ποῦ ὑπάρχει ἡ συνήθεια νὰ γίνεται ἡ σπορά τοῦ σίτου καὶ ἄλλων δημητριακῶν μόνον με σκαπάνην, δηλ. νὰ μὴ χρησιμοποιητῇ αἶροτρον ;

οὐκ

- 7) Ποῖοι τρόποι ἢ εἶδη ὀργώματος (ἀροτριάσεως) ἦσαν ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ σήμερον). Δηλ. ἡ διάνοιξις τῶν αὐλάκων με τὸ ὑνί : καθέτως, πλαγίως, βαθιὰ κλπ.

Σήματα... γίνεται... λίγο... πρὸ... βαθιὰ...

Εἰς ποῖα ὀργώματα (σποράς) γίνεται χρῆσις τῶν τρόπων τούτων
ἢ ἄλλων. ~~Πότε~~.....

γ) Ἀροτριάσεις (ὀργώματα) τοῦ ἀγροῦ πρὸ τῆς σποράς :

- 1) Διὰ τὴν σπορὰν δημητριακῶν. Πόσα ὀργώματα ἐγίνοντο (ἢ γίνονται) καὶ πότε, δηλ. κατὰ ποίαν χρονικὴν περίοδον. Πῶς λέγονται (ὀνοματολογία) τὰ ὀργώματα αὐτά π.χ. καλλουργία, διβόλισμα, γύρισμα κλπ.

*Ἐ.κ.α... ὀργ.ω.ρ.α. ζεφ.νε.το
καὶ... γ.κ.ε.α. το... φεβρου.άρ.ο... Ἐ.κ.α... δέυ-
τερο... γ.κ.ε.α. το... Σεπτ.έ.φ.ρ.ο. :... το...
σε.β.π.α.ρ.β.ι.ρ.ο. >>*

- 2) Διὰ τὸ φύτευμα κηπευτικῶν. (Ἀπαντήσατε ὁμοίως, ὡς ἀνωτέρω)

*Δ.έν... φυτεύ.ν.ε.α.ι... ἐν... το... χωρά.ο.ν
κα.π.τ.ε.ν.ε.ι.κ.α.ι*

- 3) Ἐπὶ πόσα ἔτη δέον νὰ ἀφεθῇ ἀσπαρτὸν τὸ χωράφι, δηλ. εἰς ἀγρανάπαυσιν, διὰ νὰ σπαρθῇ κατόπιν σιτάρι ἢ ἄλλο δημητριακόν...

Μία... χρον.ιά... β.θ.έ.ρ.ν.ε.α.ι... καὶ... τὴν... ἑξῆς... ὅχι...

- 4) Πόσα ὀργώματα γίνονται διὰ κάθε εἶδος καλλιιεργείας (σίτου, κριθῆς, ἀραβοσίτου, ψυχανθῶν, κηπευτικῶν εἰδῶν κλπ.) καὶ κατὰ ποίαν ἐποχὴν; *Δ.β.ο... φεβρου.άρ.ο... καὶ... Σεπτ.έ.φ.ρ.ο.*

- 5) Ποῖα ἐργαλεῖα ἢ σκεύη χρησιμοποιοῦνται: α) κατὰ τὴν σπορὰν.

*π.χ. τὸ δι.σ.ά.κ.ι. εἰς αὐτὸ περιέχεται ὁ σπόρος καὶ ἐξ αὐτοῦ λαμβανόμενος διασκορπίζεται ἐπὶ τοῦ ἐδάφους; **Τζιόρα (εὐαρνα)**
διότα (ζυνιάρ.) καὶ **κ.π.α.δ.έ. >> (ποδιά.)** καὶ
τ.ψ.κ. ἔχει... δ.έ.β.ε.ι... ἐν... τὴν... β.έ.β.η...*

β) Μὲ ποῖα γεωργικὰ ἐργαλεῖα (ἢ τυχὸν ἄλλα μέσα): 1) καθαρίζονται: τὸ ποδάρι, τὰ φτερά (παρούτια) κ.ἄ. καὶ τὸ ὕνι κατὰ τὴν ἀροτρίασιν (ὀργωμα, ἀλέτρισμα, κάμωμα κλπ.) ἀπὸ τὸ χῶ-



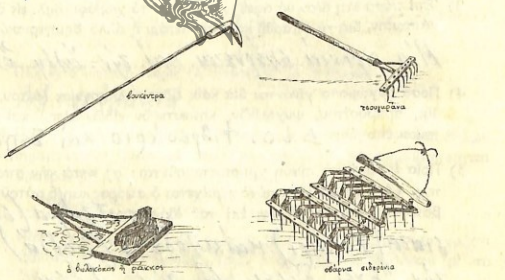
μα ἢ τὰ χόρτα, ριζίδια, τὰ ὅποια κολλῶνται εἰς αὐτά. Μὲ ἑλλειψοειδῆ σιδηρᾶν ράβδον, ἢ ὅποια ἔχει τοποθετηθῇ εἰς τὸ ἐν ἄκρον τοῦ βουκέντρου ἢ μὲ ἄλλον τρόπον ; Μ.ε. ζ.ψ.ν. 14. 'Οστέν.γ.ς

ποῦ... σάπυ... ρία... ζιόν... ἔχει... ρία... αζιόκ.γ.ς
καί... σάπυ... ζιόν... ζιόν... ἐνα... ζαυρί... ζ...
καριότ.ε.ρ.α... ρία... πρόκα (καρρί)... ..

2) Γίνεται μετὰ τὸ ὄργωμα ἰσοπέδωσις τοῦ χωραφιοῦ (σβάρνισμα, διβόλισμα); Γ.ν.α.α.ι. β.θάρνιε.ρ.α... ρ.δ.ν.α...
...εἰς... τὸ... διβόλ.ε.ρ.α... ..

3) Ἡ σκαφή μερῶν τοῦ ἀγροῦ ποῦ δὲν ἔχουν ὄργωθῇ (μὲ σκαλίδα, τσαπί κ. ἄ.); Νὰ γίνῃ εἰς τὴν θέσιν τῶν ὡς ἂνω (1-3) ἐρωτημάτων περιγραφῇ ἐκάστου ἐν χρήσει ἐργαλείου καὶ νὰ παρατεθοῦν σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίαι. (Παρατίθενται ἐνταῦθα ἐνδεικτικῶς σχεδιάσματά τινων ἐκ τούτων):

Μέγιστά.τ.α.ζ. (ζιόν.ρ.ι.) ποῦ... ζ.ε.χ.ε.ζ.α.
...ρ.α.τ.α.ν.α.ς... ..



γ) Ἐργαλεῖα διὰ σκάψιμον καὶ σκάλισμα τοῦ ἀγροῦ ἢ τοῦ κήπου· π.χ. ὁ κασμάς, ἢ τσάπα κ.ἄ. (Σημειώσατε τὸ ὄνομα, τὴν χρῆσιν

ἐκάστου καὶ παραθέσατε ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν)

«Σαράν» (σάρα) Παραθέτω φωτογραφίαν.



καμάρι



τσόνα

«βιάτα» ἢ «βαζούκα».

- 6) Ποῖα πρόσωπα βοηθοῦν τὸν ζευγολάτην (ἢ ζευγὰν) εἰς τὸ ὄργωμα καὶ πῶς καλοῦνται οἱ βοηθοὶ οὗτοι ὥς καὶ αἱ ἐργασίαι ποῦ ἐκτελοῦν

Μόνο... εἰς... καὶ... δεύτερο... διὰ... εἰς... ἐπὶ... π.α. τὸν
βοηθοῦν... ἕνα... ἢ... δύο... οἱ... ἀπὸ... «ἐκρῶνουν»... τὸ... χω-
ριον... δὲν... ἔχει... περὰ... ἢ... ἑσθῆρα...
εἰς...
εἰς...
εἰς...

- 7) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τὴν σπο-
ρὰν ὀσπρίων. Πῶς ἐγένετο ἡ σπορά καὶ ἡ καλλιέργεια ἐκάστου
εἴδους...

Δὲν... καλλιεργοῦνται... ἑσθῆρα...

- 8) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τροφὰς τῶν
ζώων π.χ. ρόβη, σανόν, τριφύλλι κ.ά.

Τὰ... ἔδωκα...

- 9) Πῶς ἐγένετο πρὸ τοῦ 1920 (ἢ σήμερον) ἡ καλλιέργεια τῶν γεωμή-
λων· ἐσπέρνοντο ἢ ἐφυτεύοντο εἰς αὐλάκια ἢ πρασιῆς (βραγιῆς)
καὶ ἄλλως.

Δὲν... καλλιεργοῦνται... γεωμήλα...

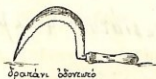
Β. ΘΕΡΙΣΜΟΣ

α. Ἔργαλεῖα θερισμοῦ.

- 1) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον ἐθερίζοντο παλαιότερον τὰ δημητριακά.
(Παραθέσατε τὸ ὄνομα καὶ ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ.

π.χ. με τὸ δρεπάνι, τὸ μαχαίρι κλπ.)

Με...*μετὰ τὴν ἐργασίαν*... (δρεπάνι...*μετὰ τὴν ἐργασίαν*)
 Παραθέτω...*φωτογραφίαν*...



Ἐάν ἦσαν (ἢ εἶναι ἀκόμη ἐν χρήσει) διαφόρων εἰδῶν δρεπάνια ἢ ἄλλα μέσα θερισμοῦ, παρακαλοῦμεν νὰ τὰ περιγράψετε· ἐπίσης νὰ σχεδιάσετε τὰ ἐργαλεῖα ἢ νὰ τὰ φωτογραφήσετε.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

- 2) Με δρέπανα ἢ με ποῖα ἄλλα ἐργαλεῖα (π.χ. κόσες) θερίζοντο (ἢ θερίζονται) τὰ χόρτα (π.χ. τὸ τριφύλλι κλπ.) διὰ τροφῆν τῶν ζώων (βλ. παράδειγμα εἰς τὴν κατωτέρω εἰκόνα): *Με κόβει*



- 3) Ἡ λεπίς (δηλ. ἡ κόψη) τοῦ δρεπανιοῦ ἢ ἄλλου θεριστικοῦ εργαλείου ἦτο ὁμαλὴ ἢ ὀδοντωτή; (Σχεδιάσατε αὐτήν)...

Ὁμοιο... ὀδοντωτή

- 4) Πῶς ἦτο κατεσκευασμένη ἡ χειρολαβή του· (σχεδιάσατε ἢ φωτογράφησατε αὐτήν). Ὁ σιδηροῦς σκελετὸς πῶς ἐλέγετο;...

Παραθέτω... φωτογραφίαν

ἀγκαλιές. *Καταχάρματα*



1) Ποιοι θερίζουν : ἄνδρες καὶ γυναῖκες ; Ὑπῆρχον (ἡ ὑπάρχουν) θερισται, οἱ ὁποῖοι ἤρχοντο ὡς ἐπαγγελματῆαι δι' αὐτὸν τὸν σκοπὸν ἀπὸ ἄλλων τόπων καὶ ποῖον ;

2. Андрей Иванович

2) Πῶς ἡμείβοντο οὗτοι με ἡμερομισθίων (μεροκάματο) ἢ κατ' ἀποκοπὴν (ξεκοπῆς). Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβή· εἰς χρῆμα ἢ εἰς εἶδος; Τὸ ἡμερομισθίων ἦτο μετὰ παροχῆς φαγητοῦ ἢ ἀνευ φαγητοῦ; Παραθεῖσθε με τὰς πληροφορίες καὶ τὴν σχετικὴν εἰς τὸν τόπον σας ἐνομοτολογίαν).....

7 Εγγύησαν· μέχρι το 1950 και εἰς
 7 ἄλλα χωρία δια κτήρας.
 7 Εγγυώμενο εἰς εἶδος, μετὰ πα-
 ροχῆς φαγγρά.

3) Οἱ ἄνδρες ἢ αἱ γυναῖκες ἔφερον τι εἰς τὰς χεῖρας πρὸς προφύλαξιν, ἰδίᾳ τῆς ἀριστερᾶς, κατὰ τὸν θερισμόν; Ἐπίσης κατὰ τὴν ἑναρξιν τῆς ἐργασίας τὴν πρώτην ἡμέραν περιεβόλουντο τι εἰς τὴν μέσην τοῦ σώματος διὰ νὰ μὴ αἰσθάνωνται κόπωσιν (ἔθλ. νὰ μὴ πονῇ ἡ μέση των);

21. Ανδρες και γυναίκες, ξεφορτώναν. Είς
 εὐ' αὐτοὺς χέρι. ἔνα κ' ηρεσείε.
 Οἱ ἄνδρες, ξεφορτώναν. ἔνα κ' ζωνάρει.
 Εἰς εὐν. ῥέβυ. ἔνα, ἀπὸ εὐ. παρὰ
 φορὸν ἄνδρες καὶ γυναίκες εὐ
 «μπροσάρι» (μπροσὰ ποδιά).

- 4) Ἐδίδετο (ἢ δίδεται) προσοχή ὡς πρὸς τὴν ἡμέραν τῆς ἐβδομάδος ἢ τοῦ μηνὸς καθ' ἣν πρέπει νὰ ἀρχίσῃ ὁ θερισμός ;

20.11.....

- 5) Ἐτραγουδοῦσαν (ἢ τραγουδοῦν) κατὰ τὸν θερισμὸν σχετικὰ τραγούδια ; Καταγράψατε αὐτά.

Ναὶ (τὰ ἔχω... εἰς... ἐν... γενικῶς... περὶ...
γραμμ.).....

- 6) Ποῦ τὴν τελευταίαν ἡμέραν τοῦ θερισμοῦ, προτοῦ τελειώσουν, ἀφήνουν εἰς τὸ χωράφι ἓνα μέρος αὐτοῦ ἀθήριστον. Τί κάμνουν τοὺς στάχυν ποὺ μένουν ἀθήριστοι ; (Εἰς τινὰς τόπους θερίζουν τὸ μέρος αὐτὸ σταυροειδῶς καὶ μὲ τοὺς ἀποκοπέντας στάχυν πλέκουν σταυρὸν ἢ ψάδαν, τὴν ὁποίαν τοποθετοῦν εἰς τὸ εἰκονοστάσι κλπ.)

Περιγράψατε λεπτομερῶς ὅπου ὑπάρχει σχετικὸν ἢ ἄλλο τι ἔθιμον.....

ἀφήνουν... εἰς... τὰ... εἰς... δίκην...
στάχυν... ἀθήριστους... ποὺ... ἀθροίζονται,
εἰς γενικὰ... στήφια... τὰ... τρώγαν... τὰ
πρόβατα... Παλαιότερον... ἡ δὲ χάνε... δαυρό'.

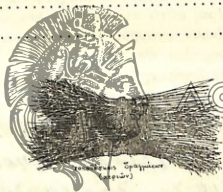
δ. Τὸ δέσιμον (δεμάτιασμα) τῶν σταχῶν.

- 1) Πότε ἐγένετο τὸ δεμάτιασμα, ἤτοι τὸ δέσιμον, τῶν θερισμένων σταχῶν. Ποίαν ἡμέραν ; Ἀμέσως μετὰ τὸν θερισμὸν ; Τὸ ἔσπερας ἢ μήπως ἔπρεπε νὰ μείνουν οἱ στάχυν εἰς τὸν ἥλιον πρὸς ξήρανσιν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ;

Ἄρ' ἔπειτα... ὅταν
τελείωνε... καὶ... ἐρχόν... ἐξήκοντο
το... δέσιμο... καὶ... τὸ... κοινὸ...
(... δεμάτια... εἰς... καὶ... βῶν...)

- 2) Πώς ἐγίνετο τὸ δεμάτιασμα ; Ποῖος ἔδενε τοὺς στάχους καὶ ποῖος τοὺς μετέφερε καὶ τοὺς παρέδιδεν ὡς χειρίες, ἀγκαλιές ; Πῶς ἐδέοντο· μὲ κοινὰ σχοινία, μὲ σχοινία κατεσκευασμένα ἀπὸ βελονοειδῆς θάμνους, π.χ. βροῦλα, σπάρτα κλπ. Κατὰ τὸ δέσιμον τῶν δεματιῶν μήπως ἐχρησιμοποιεῖτο καὶ ἐργαλεῖόν τι ; Περιγράψατε λεπτομερῶς τὴν ἐργασίαν ταύτην μετὰ παραθέσεως σχετικῶν σχεδιασμάτων ἢ φωτογραφιῶν.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ



ΔΟΧΗΝΩΝ

- 3) Τὰ δεμάτια μετὰ τὸ δέσιμον ἀφήνοντο εἰς τὴν ἰδίαν θέσιν ἢ συνεκεντρώνοντο εἰς ὠρισμένον μέρος τοῦ θερισμένου ἀγροῦ ; Πόσα δεμάτια συνεκεντρώνοντο ἐκεῖ καὶ πῶς ἐτοποθετοῦντο ;

Συνεκεντρώνοντο... ἀφ' ἑαυτῶν... περὶ... τοῦ...
 δεμάτια... εἰς... τὴν... ἀπὸ... τοῦ...
 εἰς... τοῦ... ἀπὸ... τοῦ...
 καὶ... ἀπὸ... τοῦ...
 ἐκεῖ ἐτοποθετοῦντο εἰς ὁμάδας κω-
 νικόν.

ε. Συγκομιδὴ τῶν γεωμήλων.

- 1) Ἀπὸ πότε ἤρχισεν ἡ καλλιέργεια τῆς πατάτας εἰς τὸν τόπον σας ;

Πότε γίνεται ή σπορά ή τὸ φύτευμα αὐτῆς.....

Δέν... φυτεύονται... χειμῶνα... εἰς
τὸ... χωράφι.....

- 2) Πῶς ἐγίνετο (ἢ γίνεται) ἡ ἐξαγωγή (βγάλισιμο) τῶν γεω-
μήλων ἀπὸ τὸ χωράφι; Μὲ σκαπάνην, μὲ ἄροτρον ἢ μὲ
ἄλλον τρόπον. Περιγράψατε τὸ σχῆμα τῆς σκαπάνης, τοῦ
ἄροτρου κλπ. παραθέτοντες καὶ σχετικὸν σχέδιον αὐτῶν ἢ
φωτογραφίαν.....



στ. Συγκομιδὴ τοῦ σανοῦ.

- 1) Ἐσυνθίζετο παλαιότερον ἡ διατροφή τῶν ζώων κατὰ τὸν
χειμῶνα μὲ ξηρὰ χόρτα (π.χ. σανὸν, τριφύλλι, βίκου); Ἐάν
ναί, περιγράψατε πῶς ἐγίνετο ἡ καλλιέργειά του, ἐπεὶτα ἡ
κοπή, ἡ ξήρανσις καὶ ἡ φύλαξις αὐτοῦ... *Ναί. (μ.ε.)...*

Βανό. (α. βίβου). Καλλιέργεια... δρόσος...

*Η. ξήρανσις, ἐγίνετο... ἐξ... χωράφι. (περίπου 15 ἡμέρες)
τὸ δέαιρο ἐγίνετο... ἐξ... βεσφύρι... εἰς... θάλα
πλάγι... τοῦ... βίκου... ἐξ... πρῶτ. (διὰ νὰ... τριβεταί)*

- 2) Πότε ἐθερίζετο ὁ σανὸς καὶ μὲ ποῖον ἐργαλεῖον (δρέπανον, κόσ-
σαν κ.ἄ.). *Μέχρι... ἐξ... 1960... μ.ε... δρανδ. κ.1*

(Παραθέσατε καὶ σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίας).....

ἀπὸ... ἐξ... καὶ... ἐπεί... μ.ε... κ.α. 6601.

Ἐθερίζετο... δ. βανός... περὶ... ἐξ... τοῦ... Ἀπριλίου

- 3) Ζήρανσις τοῦ χόρτου καὶ δέσιμον. Ποῖα ἐργαλεῖα ἐχρησιμο-
ποιοῦντο; (Παραθέσατε μετὰ τῆς περιγραφῆς καὶ τὴν σχετι-
κὴν τοπικὴν λαϊκὴν ὀνοματολογίαν, ὡς καὶ σχεδιάσματα καὶ

φωτογραφίας) Ξηρανόω... ἐπὶ τόπον...
 Λέγεται ἀπὸ εἰκαλί...
 Φύλαξις... εἰς τὸ ss. ἀπανέρι... ὅ
 καλῶσι.

Γ. ΑΛΩΝΙΣΜΟΣ

- α. 1) Μεταφορά τῶν δεματιῶν πρὸς άλωνισμόν. Συνεκεντρώνοντο πρὸς τοῦτο ἐπὶ τόπου εἰς τὸ χωράφι ἢ μετεφέροντο εἰς ἄλλην θέσιν, π.χ. εἰς τὸ άλώνι, εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ σπιτιοῦ κτλ.

Πάντα εἰς τὸ ἀλῶνι

- 2) Πῶς καλεῖται ὁ χώρος ὅπου τοποθετοῦνται τὰ πρὸς άλωνισμόν δεμάτια. Εἰς τινὰς τόπους, λέγεται: θεμωνοστάσι, θεμωνιά, θεμωνιάστρα, κλπ. Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς σωρόν; Ὑπάρχει καθωρισμένος τρόπος τοποθέτησεως;

σε θεμωνιά

- 3) Ὑπῆρχεν ἀνέκαθεν εἰς τὸν τόπον σας ἀλῶνι διὰ τὸν άλωνισμόν τῶν δημητριακῶν; Μήπως ἐγένετο παλαιότερον ὁ χωρισμός τοῦ καρποῦ (τοῦ γεννήματος) ἀπὸ τὰ ἄχυρα εἰς ἄλλον χώρον, δηλ. ὄχι εἰς τὸ ἀλῶνι;

Ναι. Πάντα εἰς τὸ ἀλῶνι.

- 4) Ποῦ κατεσκευάζετο (ἢ κατασκευάζεται) τὸ ἀλῶνι. Ἐντὸς τοῦ συνοικισμοῦ, εἰς τὴν αὐλὴν τῆς οἰκίας ἢ ἔξω τοῦ χωρίου; Εἰς ποίαν θέσιν;

Ἐξω τοῦ χωρίου. Ἐν ἀνοικτῷ βέργῳ.

- 5) Τὸ ἀλώνι ἀνήκει εἰς μίαν μόνον οἰκογένειαν ἢ εἰς περισσοτέρας ;
ἐὰν τοῦτο ἀνήκει εἰς πολλὰς οἰκογενείας, πῶς γίνεται ἡ χρῆ-
σις του, δηλ. μὲ ποίαν σειρὰν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ;

*Συνήθως
ἔανήκε εἰς θυγατρικὰς οἰκογενείας (ἐδφίδια)
ἢ ἔσαν γειτονικά. Ἀλώνιζαν ἀπὸ δένου
ἀλώνι... δ... κατέκαζ... κ... κ...*

- 6) Ἀπὸ πότε ἄρχεται τὸ ἀλώνισμα καὶ πότε λήγει ;

Ἀπὸ τῶν... ἰούνιο... μέχρι... τοῦ... Σεπτεμβρίου.

- 7) Εἶδη ἀλωνιῶν (ἀναλόγως τῆς κατασκευῆς των)· π.χ. χωματά-
λωνο (μὲ δάπεδον ἐκ χώματος)· πετράλωνο (μὲ δάπεδον
ἐστρωμένον μὲ πλάκες).

(Περιγράψατε τὴν κατασκευὴν ἐκάστου καὶ παραθέσατε σχε-
διάσμα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ) *Πετράλωνο... μ.ε...*

πέτρες... καὶ χωματῶν... μ.ε...

Παρατίθω... φωτογραφία...

- 8) Πῶς ἐπισκευάζεται τὸ ἀλώνι ἐκαστον ἔτος πρὸ τῆς ἐναρξεως τοῦ
ἀλωνισμοῦ* (π.χ. τοῦ χωματάλωνου· καθαρισμός αὐτοῦ καὶ
ἐπάλειψις τοῦ δαπέδου καὶ τοῦ γύρω τοιχώματος, ὅπου ὑπάρ-
χει, μὲ πηλὸν ἐκ χώματος ἢ συνήθως διὰ μείγματος κόπρου βοῶν
καὶ ἀχύρων)

Δέν... ἐπισκευάζονται...

.....

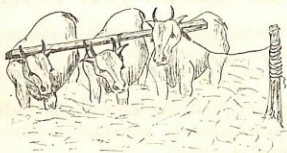
- 9) Ἡ ὡς ἄνω προετοιμασία τοῦ ἀλωνιοῦ καὶ ἡ ἐναρξις τοῦ ἀλωνι-
σμοῦ γίνεται ὠρισμένην ἡμέραν καὶ ὥραν ;

Ἰούλι...

.....

- 10) Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς τὸ ἀλώνι τῶν δεματιῶν, ὅπου
ὑπάρχει ἀλωνόστυλος, ὡς καὶ τὸ ἀπλωμα τῶν σταχυῶν πρὸς ἄλω-

Τὰ ἑβάναν... ἔβαναν... γύρω... γύρω... 400. ἔως
500. ἔβαναν... ἔβαναν... γὰ... δ' ἔβαναν...
καὶ γὰ ἔβαναν... ἔβαναν...



- α) Ἀλώνισμα πρὸς ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων διὰ τῆς καταπατήσεως αὐτῶν ὑπὸ περιφερομένων ζώων (βοῶν, ἵππων κλπ.). Πολλαχοῦ τοποθετεῖται πρὸς τοῦτο καθέτως εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀλωνιοῦ ξύλινος στῦλος, ὕψους δύο μέτρων (καλούμενος στηγερὸς, στρούλουρας, δουκάνη, βουκάνη κ.α.), ἀπὸ τοῦ ὁποῦν εξαρτῶνται σχοινία, ὡς εἰς τὸ ἀνωτέρω σχεδιαγράφημα, διὰ νὰ συγκρατοῦνται ἀπὸ τὸ ἕτερον ἄκρον τῶν τὰ ζῶα, ὥστε νὰ περιφέρωνται κυκλικῶς, «νὰ ἔρχωνται γύρες», καὶ οὕτω νὰ κόβουν τὰ στάχυα.....

^aβέ. μέγρ? αυτώ. ἴσα... βέ. ἀνάδοχον. θυγατρί
πρεφέραντα. Τὴν. τριχιδά. γυῖ? ἐκτρατοῦ ε.ε.
C o... α.α. ἀδοχαρύς. >δ. παύ. ἐβρίεκε. εο... εὔ.

β) Πώς ζουν οι βόες, τα αλογα κλπ. δια τον τροπον τουτον του

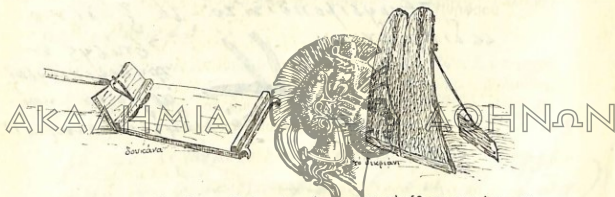
- β) Πώς ζεωνται οι βραες, τα αλογα κλπ. δια τον τροπον τουτον του
 αλωνισμου. Πως συνδεεται το σχοινη απο τον καθετον αλωνου
 στυλον με τα ζφα; (Εις τινας τοπους δνεεται το σχοινη εις θηλειες,
 αι οποιαι περιβαλλουν τον λαιμον των ζφων. Εις αλλους τοπους
 εις το αλωνισμα δια του τροπου τουτου δεν υπαρχει στυλος εις το
 μεσον του αλωνιου. Τα αλωνιζοντα ζφα περιφερονται συνδεδε-
 μενα εις σειραν δια σχοινη, το οποιον σχηματιζει θηλειες περι τον
 λαιμον εκαστου ζφου. Περιγραψατε οπου υπηρχεν (η διατηρεται-
 ακομη) αλωνισμος κατα τον ενα η τον αλλον τροπον, παραθετον-

Τὰ 6-8 ἡμέρ. $\overline{\text{τεκνοῦντο}}$ 20-
καὶ βάρδαξ

τες καὶ σχετικὰς φωτογραφίας ἢ ἰχνογραφήματα).....

Μέ... ἀλλεῖς... τοῦ... λέγονται... & λ. α. κ. >>
 (Η. Τριχιά... τοῦ... ἔχει... τῇ... ἀλλεῖς... δέξεται
 & ἀλωναρία >>... καὶ... τῇ... κραεῖα... ὁ... κἀλο-
 γαργύς >>... εἰς... τὸ... μέσον... ὁρᾷ... τὸ... & ἐξουφνου-
 >>... τοῦ... περὶ... τοῦ... ἐκφύονται

- γ) Πού ἀντὶ τοῦ ἀλωνισμοῦ διὰ τῶν ποδῶν χρησιμοποιεῖται καὶ μη-
 χανικὸν ἀλωνιστικὸν μέσον· π. χ. χονδρὴ ἐπιμήκης σανὶς εἰς εἶ 20.
 ἐν τεμάχιον ἢ δύο, προσαρμοζόμενα. Αὕτη ὠπλισμένη εἰς τὴν κάτω
 ἐπιφάνειαν διὰ κοπτερῶν μεταλλίνων ἐλασμάτων ἢ ἀποσχίδων
 σκληροῦ λίθου ἐξαρτᾶται ἐκ τοῦ ζυγοῦ ἐξευγμένων ζώων, σύρεται
 δ' οὕτω κυκλικῶς ἐντὸς τοῦ ἀλωνίου ἐπὶ τῶν ἐστρωμένων σταχύων
 διὰ τὸν ἀλωνισμόν των.



Σημειώσατε, ἐὰν ἀπαντᾷ εἰς τὸν τόπον σας τὸ ἀλωνιστικὸν τοῦτο
 μηχανήμα ἢ ἄλλο τι, τὸ ὄνομα αὐτοῦ (π. χ. δουκάννα, δικριάνι,
 βωλόσυρος), περὶ τῆς κατασκευῆς του, τὸ σχῆμα καὶ τὰς συνθήεις
 διαστάσεις. Ἀπὸ ποῦ τὸ ἐπρομηθεύοντο παλαιότερον καὶ σήμε-
 ρον. Ἐπίσης πῶς γίνεται ἡ χρῆσις του καὶ διὰ ποῖα δημητρι-
 ακά. Ἠλωνίζοντο (ἢ ἀλωνίζονται) ὅλα τὰ δημητριακὰ μὲ ἀλωνι-
 στικὸν μηχανήμα; Μήπως π.χ. ἡ κριθὴ καὶ τὰ ὄσπρια (κουκκιά,
 ρεβίθια κ.ά.) ἠλωνίζοντο διὰ τῶν ποδῶν ζώων ζευγνυομένων καὶ
 περιφερομένων ἐπὶ τῶν σταχύων τούτων;

ἔχρησιμοποίησαν... τὸ... & νου... >>... ἀπὸ
 τῇ... ἀντὶ... τοῦ... & ἐξουφνε... >>... τὸ... ἀλώνι.
 Δύο... ζῶα... ἐνα... & νου... >>... εἰς... τὸ...
 & νου... >>... ἐπάκω... & ἐξέκετο... ὄρθια... ὁ
 ἀλωνίζων... εἰς... τὸ... ἀλώνι... ἀλώνι...
 3 ἢ 4 νου... - παντοφύων... τοῦ... &
 21.

ἰσχύουν οἱ & ἀδοξαροῦτοι >> (καρὰ τὴν φωτο-
 γράφιαν
 & νου... >>)

- δ) Ἀπὸ ποίαν ὥραν τῆς ἡμέρας ἀρχίζει ὁ ἀλωνισμός, κατὰ ποίαν δὲ διακόπτεται διὰ τὴν ἐπαναληφθῆ τὴν ἐπομένην. ;

Ο. ἀλωνισμός ἀρχίζει τὸ πρωῒ
ἐν τῇ 9 π.μ. 10 π.μ.
ἐπεβαίνει τὸ θράσος μετὰ
τὴν βασιλείαν καὶ ἡλίου

- 12) Ποῖα ἄλλα ἀλωνιστικὰ ἐργαλεῖα εἶναι ἐν χρήσει; (Εἰς τινὰς τόπους χρησιμοποιεῖται ἐπίμηκες ξύλον, τὸ ὅποσον, καλούμενον διχάλι, δικούλι, δουκράνι κλπ., ἔχει τὸ ἄκρον ὀδοντωτὸν ὑπὸ τὴν κατωτέρω μορφήν):

ἔργαλεον τοῦ ξύλου
δι. κρι. α. τοῦ ξύλου
ἐν τῇ 9 π.μ. 10 π.μ.
ἀρχίζει ἐπεβαίνει
τὸ θράσος μετὰ
τὴν βασιλείαν καὶ ἡλίου



- 13) Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἀλωνισμοῦ ὁ γεωργὸς μετὰ τὸ διχάλι ἢ τὸ δικράνι, ἐρχόμενος γύρω εἰς τὸ ἀλώνι, ρίπτει ἐντὸς τοῦ κύκλου τὸν ὅποιον διαγράφουν τὰ ζῶα ἢ τὸ ἀλωνιστικὸν μηχανήμα τοὺς ἀκότους στάχους ;

Ναὶ. Τὴν ἐργαλεῖα αὐτὴ τὴν
ἐκάρκον 2-3 γύρω ἀπὸ τοῦ ἀλώντος
ἐκάρκον

- 14) Ἦτο ἐν χρήσει εἰδικὴ ἀλωνόβερρα διὰ τὴν ὁδήγησιν καὶ τὸ κτύπημα τῶν ζῶων ; (Ἐν Κρήτῃ λέγεται αὕτη βουκέντρι· ἀλλαχοῦ φ' κέντρα). Πόσον μῆκος εἶχε καὶ ποῖα ἡ κατασκευὴ τῆς ; (Σχεδιάσατε τὴν ράβδον αὐτήν). (Βλέπετε κατωτέρω εἰκόνα).....

Ναὶ. τὸ ἐκάρκον τοῦ ξύλου

1 μ. βέργα ξύλου

1 μ. τοῦρι

- 15) Πῶς λέγεται ἡ ἐργασία τοῦ ἀλωνίσματος ἐνὸς ἀπλώματος, δηλ. ἐνὸς στρώματος σταχύων ἐντὸς τοῦ ἀλωνιοῦ. (Ἐν Κρήτῃ καλεῖται δούλα). Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σίτου, κριθῆς, βρώμης κλπ. ἤλωνίζοντο καθ' ἡμέραν : *4. 6. 8. 10. 12. 14. 16. 18. 20. 22. 24. 26. 28. 30. 32. 34. 36. 38. 40. 42. 44. 46. 48. 50. 52. 54. 56. 58. 60. 62. 64. 66. 68. 70. 72. 74. 76. 78. 80. 82. 84. 86. 88. 90. 92. 94. 96. 98. 100.*



- 16) Πῶς λέγονται οἱ ἀλωνισθέντες στάχυες, προτοῦ λιχνισθοῦν διὰ τὰ ἀποχωρισθῶν τὰ ἄχυρα ἀπὸ τὸν καρπὸν ; (ἐν Κρήτῃ : μάλαμα)

- 17) Ποιοὶ ἀλωνίζουσι : ὁ ἴδιος ὁ γεωργὸς μετὰ τὰ τοῦ ζῶα ἢ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν ἀκόμη) εἰδικοὶ ἀλωνισταὶ (ἐν Αἰτωλίᾳ : βαλμάδες, δηλ. τοσπάνηδες, κάλούμενοι ἀλωνοῦντες καὶ ἀγωγιάτες) οἱ ὅποιοι εἶχον βοδινὰ ἢ ἀλογα καὶ ἀνελάμβανον τὸν ἀλωνισμόν. *20. 22. 24. 26. 28. 30. 32. 34. 36. 38. 40. 42. 44. 46. 48. 50. 52. 54. 56. 58. 60. 62. 64. 66. 68. 70. 72. 74. 76. 78. 80. 82. 84. 86. 88. 90. 92. 94. 96. 98. 100.*

- 18) Πλὴν τοῦ μέσου τούτου μετὰ ζῶα καὶ μετὰ ἀλωνιστικὸν ἐργαλεῖον ὑπῆρχον παλαιότερον εἰς χρῆσιν ἄλλα μέσα χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχους· π.χ. τὸ κοπάνισμα αὐτῶν μετὰ χονδρὸν ξύλον (τὸν κόπανον) ἢ μετὰ ἄλλον τρόπον ; (βλ. κατωτέρω ἐν σελ. 26 εἰκόνα).

- 19) Ὁ κόπανος οὗτος πῶς ἐλέγετο· ἐκ ποίου ξύλου κατασκευάζετο· πόσον μῆκος καὶ πᾶχος εἶχε καὶ ποῖον τὸ σχῆμά του ;

20. 22. 24. 26. 28. 30. 32. 34. 36. 38. 40. 42. 44. 46. 48. 50. 52. 54. 56. 58. 60. 62. 64. 66. 68. 70. 72. 74. 76. 78. 80. 82. 84. 86. 88. 90. 92. 94. 96. 98. 100.

- 20) Τὸ κοπάνισμα τῶν σταχύων ἐγένετο εἰς τὸ ἀλώνι ἢ εἰς τὴν αὐλήν;
Διὰ ποῖα δημητριακὰ ἐγένετο (ἢ γίνεται) χρῆσις τοῦ κοπάνου.
(π.χ. φακῆς, ρεβιθίων κλπ.). *Εἰς αὐτὴν αὐτὴν μου. ἔκλει-
πτοῦσαν... μόνα... τοῦ... δαχτύλου... καὶ... ὅχι... ἐν-
καταφύγισι!*

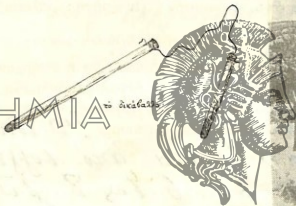


κόπανος στρωμνῶν



ξύλον κατασκευαστὸν διὰ τὸ ἐκπύρηναι
μακρὸν ὅρον δημητριακῶν...

ΑΚΑΔΗΜΙΑ



ΔΟΧΗΝΩΝ



Ὑπὸ πόσων καὶ ποίων προσώπων ἐγένετο· μόνον ὑπὸ τῶν μελῶν
τῆς οἰκογενείας ἢ καὶ συγγενῶν; Ἀνελάμβανον τὸ ἔργον τοῦτο
ἄλλα πρόσωπα ἐπ' ἀμοιβῇ; Πῶς ἐκαλοῦντο τὰ πρόσωπα αὐτά;
Πῶς ἐγένετο τὸ κοπάνισμα τοῦτο διὰ τὰ δημητριακὰ μεγάλων
παραγωγῶν; *Ἐγένετο... ἀπὸ... τοῦ... μέγ... τοῦ...
κοφινέλαι... ἐκ... τοῦ... δαχτύλου...
ἔκλειπτοῦσαν... μόνα... τοῦ... δαχτύλου... καὶ... ὅχι... ἐν-
καταφύγισι!*

- 21) Ποῦ ἐτοποθετοῦντο (ἐξηπλοῦντο) οἱ στάχυες διὰ τὸ κοπάνισμα.
Ἐγένετο τοῦτο ἀπ' εὐθείας ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἢ ἐπὶ ξύλου; Πόσαι
στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σταχύων ἐκοπανίζοντο τὴν ἡμέραν;
Τὸ κοπάνισμα ἀπέβλεπε μόνον εἰς τὸν χωρισμὸν τοῦ καρποῦ ἢ

καὶ εἰς τὴν ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων ; (Περιγράψατε λεπτομερῶς τὸν τρόπον χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχους, παραθέτοντες σχεδιαγραφήματα ἢ φωτογραφίας),

Ἐτραγουδεῖται... φίλοι... ἐπὶ... εἰς... ἡμέρας...
 ἔργα... εἰς... τὸν... πωριβρόν... τῶν... καρπῶν... και...
 οὐκ... εἰς... τῆς... ἀχυροποιεῖν... και... τῆς...
 καταφύγει...

- 22) Κατὰ τὸ ἀλώνισμα διὰ τῶν ζώων, ὡς ἐπίσης καὶ διὰ τοῦ κοπάνου, ἐτραγουδοῦντο τραγούδια ; Ἐάν ναί, ποῖα ;

Κατὰ τὸ κοπάνισμα μήπως ἐλέγοντο εἰδικὰ δίστιχα ἢ φράσεις διὰ τὸν συντονισμόν τοῦ ρυθμοῦ, τῆς ἐργασίας ;

Κατὰ... τῶν... ἀλώνισμα... και...
 Κατὰ... τῶν... κοπάνισμα... οὐκ... (δὶ... ἑκαυτῶν...
 ποιεῖται...)

- 23) Πότε τὸ πρῶτον ἐγίνε χρῆσις ἀλωνιστικῆς μηχανῆς εἰς τὸν τόπον σας. Ποίος τὴν ἐπρομηθεύθη (πρόσωπον, συνεταιρισμὸς κλπ.). (Περιγράψατε τὸν τρόπον λειτουργίας αὐτῆς) ... 1958

Ἐπὶ... ἐπρομηθεύθη... ὁ...
 ΔΑΔΑΝΑ... ΔΘΗΝΩΝ

β'. Λίχνισμα

- 1) Πῶς λέγονται οἱ ἀλωνισμένοι στάχυες, ἐτοιμασμένοι διὰ τὸ λίχνισμα (ἐν Αἰτωλίᾳ : λειῶμα, ἐν Κρήτῃ : μάλαμα). Με ποιὸν ἐργαλεῖον σωρεῖται τὸ λειῶμα διὰ τὸ λίχνισμα ; πῶς λέγεται τοῦτο (εἰς Κρήτην : θρινάκι, εἰς Αἰτωλίαν καὶ Πελοπόννησον : δικριάνι, ἀλλαχοῦ : δικιργιάνι) καὶ ποῖον τὸ σχῆμα αὐτοῦ... οὐκ... ἀδωνι... ἐκεί... ἀδωνι... σωρεύ...

λέγονται... οὐκ... ἀδωνι... ἐκεί... ἀδωνι... σωρεύ...
 εἰς... οὐκ... ἀδωνι... ἐκεί... ἀδωνι... σωρεύ...
 ὁκοῦτε... (αὐτοῦ... ἀκαμάρ... ἀκαμάρ...)



Ὁ σχηματιζόμενος σωρὸς ἔχει σχῆμα στρογγύλον ἢ ἐπίμηκες ; Προτοῦ ἀρχίσῃ τὸ λίχνισμα (ἀνέμισμα) πρὸς ἀποχωρισμὸν τοῦ ἀχύρου

ἀπὸ τὸν καρπὸν, καρφώνεται τι ἐπάνω εἰς τὸν σωρόν ; Μήπως μαχαίρι, τὸ θρινάκι ἢ ἄλλο τι ; Τί λέγεται κατὰ τὴν πράξιν ταύτην καὶ πρὸς ποῖον σκοπὸν γίνεται τὸ ἔθιμον τοῦτο.....

ἔχει ἐκὴν... ἐπίρμην... Δύο τοῖς ἡετοῦν...
καρφώνον... ἐπὶ καρφισσῶν...
.....
.....

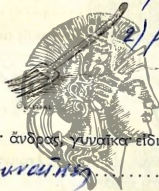
- 2) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον γίνεται τὸ ἀνέμισμα ; (Πῶς λέγεται τοῦτο : φτυάρι, θρινάκι ; Ἰχνογραφήσατε τοῦτο) 1) *Με... δικριδιάκια...*

ζώονα.....

*Ἀπὸ τοῦ 1920 καὶ
μέ διδέρνεια*

2) μέ γυνάρια

ΑΚΑΔΗΜΙΑ



ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Ποῖος λιχνῶς (ἀνεμίζει)· ἄνδρας, γυναῖκα· εἰδικὸς λιχνιστὴς ἐπ' ἀμοιβῇ ;

Ἄνδρες καὶ γυναῖκες.....

- 4) Πῶς λέγονται τὰ χονδρά τεμάχια τῶν σταχύων, τὰ ὅποια μετὰ τὸ λίχνισμα παραμένουν μετὰ τοῦ καρποῦ (εἰς τινὰς τόπους καλοῦνται : κόντυλοι, κόμπια). Πῶς ἀποχωρίζεται ὁ καρπὸς ἀπὸ τοὺς κόντυλους ἢ τὰ κόμπια ; Ποῦ συνηθίζεται νὰ γίνεται δεύτερον ἀλώνισμα διὰ τῶν ποδῶν τῶν ζῶων, ὥστε νὰ ἀποφλοιωθῇ ὁ σίτος κλπ ;

Τὰ χονδρά τεμάχια... δέχονται.....

ἐκ γκ(αν)ρδου... ὁ καρπὸς ἀποχω-

ρίζεται ἀπὸ αὐτὰ... μέ τοῦ δριμυτι-

Παραθέτω φωτογραφίαν.....

- 5) Πῶς γίνεται ἡ ζεῦξις τῶν ζῶων διὰ τὸ δεύτερον, ὡς ἀνωτέρω, ἀλώνισμα ; Ποῦ ἀπαντᾷται τὸ ἀλώνισμα τοῦτο· πῶς λέγεται ; (Ἐν

Κρήτη: ξεβαβούλισμα καὶ καρπολώνεμα)· διὰ ποῖα δημητριακὰ συν-
ηθίζεται τοῦτο

Διὰ... γίνεσθαι... ζεύγεσθαι... ἐκδύκεσθαι...

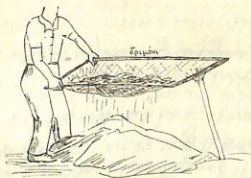
- 6) Ἀφοῦ διὰ τοῦ λιχνίσματος (ἀνεμίσματος) ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα,
πῶς γίνεται ἡ διαλογή τοῦ καρποῦ ἀπὸ τὰ μετ' αὐτοῦ παραμένοντα
χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων (τοὺς κοντύλους, κόμπια κ.ἄ.) ;

*Μετὰ... τὸ... κόσκινον... καὶ... ἐπὶ... γυναικός.
διὰ... βαρὺ θρόνον...*

Γίνεται τοῦτο κατὰ τὸ ἀνέμισμα, ἀποσπαιρνομένων τῶν ξένων αὐτῶν
ύλων ὑπὸ γυναικὸς διὰ σαρώθρου, ἢ δι' ἄλλων μέσων, ὡς π.χ. κοσκί-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ



νων μετὰ ὅπας διαφόρων μεγεθῶν· π.χ. μετὰ τὸ κόσκινον τὸ καλούμενον
κατὰ τόπους: βολίστρη, δερμόνι, δορμόνι, δριμόνι, ρεμόνι κλπ.

(Περιγράψατε λεπτομερῶς τοὺς ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ καὶ σήμερον) τρόπους χωρισμοῦ τῶν κόκκων τῶν δημητριακῶν ἀπὸ τὰ ἄχυρα καὶ τὰς ἄλλας ὕλας. Ἰχνογραφήσατε δὲ ἢ παραθέσατε φωτογραφίας τῶν ἐν χρήσει ἐργαλείων καὶ σκευῶν) *Μέ. τὸ... λιχνίσμα...*

*ἔρχονται... ἀπὸ... καὶ... ἀπὸ...
τῶν... ἀπὸ... ἐξ... καὶ... ἀπὸ...
ἔρχονται... 4-5... καὶ... ἐκ... ἐξ... τὸ...
Μέ. τὸ... ἄνω... ἐκ... 10-15...
ἀνάστα... τὸ... καὶ...*

- 7) Ὅταν ἐτοιμασθῇ, ὡς ἀνωτέρω, ὁ καρπὸς σχηματίζεται εἰς σωρόν ; Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεύεται; Χαράσσεται ἐπὶ τοῦ σωροῦ σταυρός ; Πῶς χαράσσεται καὶ ποία ἡ μορφή του. Μήπως ἐμπηγνύεται κατόπιν εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ σωροῦ τὸ ἐργαλεῖον τοῦ λιχνίσματος (θρινάκι, φτυάρι), ἐπακολουθεῖ δὲ καὶ προσκύνησις καὶ ἀσπασμὸς τοῦ σωροῦ ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ ; *ἔρχονται... δ.ν.ο.*

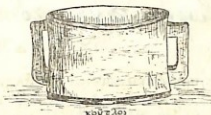
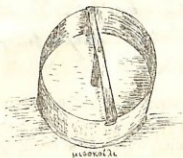
*ἔρχονται... 1ος... καὶ... 2ος... χαράσσεται...
καὶ... ἔρχονται... καὶ...*

*1ος... ἔχει... καὶ...
ἔρχονται... ἀπὸ... καὶ...
ἔρχονται... καὶ... ἐκ... ἐξ...
καὶ...*

- 8) Ἄλλὰ ἐθίμα προτοῦ νὰ μεταφερθῇ ὁ καρπὸς (σῖτος, κριθὴ κλπ.) εἰς τὴν ἀποθήκην.

γ'.1) Ποῖαι ὀφείλαι πρὸς τρίτους ἔπρεπε νὰ καταβληθοῦν εἰς εἶδος ἀμέσως εἰς τὸ ἁλώνι· π.χ. ἡ δεκάτη, κοινῶς δεκάτισμα. Ποία ἦτο ἡ συνθήκη. Ἦρχετο ὁ δεκατιστής εἰς τὸ ἁλώνι; Μὲ ποῖον μέτρον (δοχεῖον) ἐγένετο ἡ μέτρησις τοῦ σίτου, τῆς κριθῆς κλπ., διὰ τὴν εἴπραξιν ὑπὸ τοῦ δεκατιστοῦ τοῦ «δεκάτου». (Σημειώσατε τὸ ὄνομα τοῦ μετρητοῦ, τὴν

χωρητικότητα του εις όκάδας, εις κοιλὰ κλπ., παραθέσατε δὲ καὶ ἰχνο-
γράφημα αὐτοῦ· βλ. κατωτέρω σχετικὰς εἰκόνας). *Η δὲ ἐκείνη*
ἀπὸ τοῦ 1910 εἰς τὸ 1920.



2) Ποῖα ἄλλα βάρη κατεβάλλοντο εἰς εἶδος εἰς τὸ ἄλωνι ;

- α) τὸ παπαδιάτικο, *Ναὶ (ἐπὶ τὸν ὅ κατέβατο ἀνάλογα)*
β) τὸ ἀγροφυλακιάτικο, *Ναὶ τὸν κορὸν ποὺ ἔκαναν*
γ) τὸ γυφτιάτικο, *ὅχι*
δ) τὸ ὀκασιότικο κλπ. *Ναὶ τὸ 1910 ἂν ἔκβατο, πρὶν τὴν*
Σημειώσατε τὰ ἐν χρήσει παλαιότερον μέτρα τῶν δημητριακῶν (ὄνομα,
χωρητικότης, σχῆμα, καὶ παραθέσατε ἰχνογραφήματα ἢ φωτο-
γραφίας αὐτῶν) *Η δὲ κατέβατο καὶ τὸ βεβούρα.*

3) Ποῦ ἀπεθηκεύετο κατόπιν ἡ παραγωγή (ὁ καρπὸς) ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ·
ἐντὸς τῆς οἰκίας (εἰς ποῖα δοχεῖα) ἢ εἰς ἀγρούς ἐντὸς εἰδικῶν λάκ-
κων ; (Σημειώσατε λεπτομερῶς εἰς ἑκάστην περίπτωσιν τὰς σχετι-
κὰς συνηθείας) *Εἰς τὸ κάρηαρι καὶ βεζά καὶ πῆνα*
Τὸ πῆνα αὐτὸ τὸ ἀπλωναν ἐν τῇ
δωμάτιᾳ διὰ καὶ πῆνα τὸ πῆνα καὶ τὸ πῆνα

4) Τὸ ἄχυρον ποῦ ἀπεθηκεύετο. Εἰς ἀποθήκην (ἄχυρῶνα) ἐντὸς τοῦ
χωρίου ἢ εἰς τὸν ἀγρὸν καὶ παρὰ τὸ ἄλωνι. Πῶς ἐγίνετο ἡ ἀποθή-

κευσις εἰς τὴν ὑπαιθρον; *ἐξ τὸν ἀκρυῶνα...
ὅ φερέρεαν... οἱ ξυναῖκη... μέ... ἀποπνεῖ...
καὶ... ἕνας... ἀντρα... τὸ... ἐξαταῦ... ε.*

- 5) Πῶς ἐγένετο (ἢ γίνεται) ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου. Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ
θερισμοῦ ἀπὸ τοὺς καλυτέρους στάχυν ἢ μετὰ τὸ ἁλώνισμα;...

*ἔχικτο... ἀπὸ τὸν... 1^ο... ἐνφ... 0... κἄτε...
6... εἶχε... τὸ... 50%... τῆ... παραμωμῆ...
.....*

- 6) Μήπως ὅπου γίνεται ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου πρὸ τοῦ θερισμοῦ κατα-
σκευάζεται τότε ἢ μετὰ τὸν θερισμὸν πλέγμα (πλεκτὴ) ἐκ σταχύων,
τὸ ὁποῖον ἀναρτᾶται εἰς τὸ εἰκονοστάσιον ἢ ὀπισθεν τῆς θύρας κλπ;..

*Ναι... ἔχικτο... πρὸ τοῦ... 1920...
.....*

Πῶς λέγεται ἡ πλεκτὴ αὕτη; Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς; ποῦ φυλάσσεται.
πρὸς ποῖον σκοπὸν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον;...

*ἔχικτο... εἶνα... χρόν...
.....*

Δ'. ΕΤΗΣΙΑΙ ΠΥΡΑΙ

- α'. 1) Κατὰ ποίας ἡμέρας τοῦ ἔτους λαμβάνει χώραν κατ' ἔθιμον εἰς τὸν
τόπον σας ἀναμμα φωτιάς εἰς τὸ ὑπαιθρον. (Π.χ. παραμονὴ Χριστου-
γέννων, ἑσπέρas 23 Ἰουνίου (Κληδόνου), Ἀποκριές, πρώτη Μαρ-
τίου, Πάσχα (κάψιμο τοῦ Ἰούδα), ἑσπέρas τῆς 31 Αὐγούστου κλπ.)

*Ἡράνησαν... τῆς... Κυριακῆς... τῆς... Τυρο...
... φάγου...
.....*

Εἰς ποίας ἡμέρας, ποῖαν ὥραν καὶ εἰς ποῖον μέρος; *Ἡ φωτιά...
... γίνεται... τὸ... βράδυ... καὶ... ἐνφ... εἰς...
... τὸ... πρῶτ... εἰς... τῆς... Πάσχα... τῆς...
... ἡμεραν... τὸ... ἐθιμον... ἐκφ...
... εἰς... τὸ... 1925... — 30 —*

2) Πῶς λέγεται ἡ φωτιά αὐτή; (π.χ. φανός, ἀφανός κλπ.).....

εἰζιάρης... καὶ... ἡ... γὰρ... κατὰ τὰς...

β'. 1) Ποιοὶ ἀνάπτουν τὴν πυράν; παιδιά, ἡλικιωμένοι, ποῖος ἄλλος;...

οἱ... πᾶς... ἄνθρωπος... οἱ... νεαροί...

2) Ποῖος ἢ ποιοὶ συλλέγουν τὰ ξύλα, θάμνους κλπ. διὰ τὴν πυράν.
Τὰ κλέπτουν; Ἄν ναί, ἀπὸ ποῖον μέρος;... οἱ... νεαροί...

ἐν τῇ... τῇ... πλησίον... ἐπὶ τῇ...

3) Πῶς γίνεται ἡ συγκέντρωσις των. (Περιγράψατε λεπτομερῶς)

οἱ... μετὰ... τοῦ... φαγκλόν... (τοῦ... ὁποῖον... ἦτο
βυζαντινῶν... βυζαντινῶν... ἐκτελεστον...
καὶ... ἐχάρουν... ἐπὶ... τοῖς... ἤχους... τῶν
ἀκροατῶν... ἐκτελεστον... καὶ... ἀπὸ τῶν...

γ'. Ποῖα αἱ συνήθειαι εἰς κάθε τοῖτον διὰ κάθε πυράν;

1) Προσευχαί, διάφοροι ἐπικλήσεις, ἑορταί, ἄσματα, κρότοι, θόρυβος.
Καταγράψατε τὰ σχετικὰ κείμενα.....

ἐχάρουν... βυζαντινῶν... οἱ... νέοι... καὶ... αἱ

νεαροί... συνμετέχον... ὅπως... ὁ... οἱ...

... τοῖς... ἦτο... δυνατὸν... καὶ... οἱ...
χέροντες... οἱ... δὲ... ἀπὸ... τῇ... θραδίᾳ
καταβύχων... ἀπὸ τῶν...

2) Πηδήματα, χοροὶ γύρω ἀπὸ τὴν πυράν. (Περιγραφή λεπτομερῆς)

καὶ... ἐκτελεστον... τῶν... ὁ... οἱ...

καὶ... ἐχάρουν... γύρω... ἀπὸ... αὐτῶν
βυζαντινῶν...

- 3) Τί καίονται εἰς τὰς πυρὰς αὐτάς· (κάψιμον τροχοῦ ἀμάξης, λουλουδιῶν τοῦ Μάρτη, τοῦ στεφάνου τῆς Πρωτομαγίδος κλπ.)

Παυροφύα

- 4) Καίονται (ἢ ἐκαίοντο) ὁμοιώματα· π.χ. κατὰ τὸ Πάσχα ὁμοίωμα τοῦ Ἰούδα· (περιγράψατε λεπτομερῶς)

Ἰούδα

- 5) Παραθέσατε λεπτομερῆ περιγραφὴν τοῦ ἐθίμου εἰς τὸν τόπον σας

Θ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ



ΑΘΗΝΩΝ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ



ΑΘΗΝΩΝ



AKAΔHMIA

AOHNΩN

Πίπλον Ἀρχαίοις, Γενάρη 11.



ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

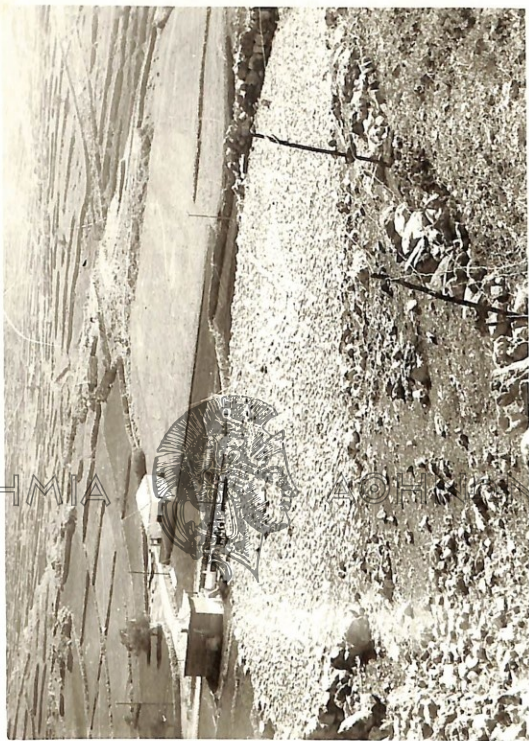
Σήμερα ὁ Ἀρχιεπίσκοπος // Κωνσταντίνος //
 ἦν καὶ ὁ ἁγὸς Βασίλειος .



ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Γίγναι Ἀργολίδος / κορυφή,,
ἢ ἐνὶ τῇ ἐκείνῃ.



Πίνακας "Αποδείξεις", "Α.Π.Ν.Ι." —



ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Πίνακας Αρροχίδας / Χρυσόβι / -



Πίληνα Αργεΐδος, Καροτόρι, -

ΑΚΑΔΗΜΙΑ



ΑΘΗΝΩΝ

Μίμνας Ἁφροδίτας
" Ὀνί " τῆς Σιδωνος " μαρτυρίας "
Σελερπιδος.



ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Μίσηι Αρχολίδος // Κρατίν //
(δραπάνη) :-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ



ΕΛΛΗΝΩΝ

Πίσρα, Ἀρχοτίδος "δουράρι"
(Ανώμα αὐτὸ δουράρι). —



ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Πίπται • Αργυρίδος / Κοσμο // -



Πίσω Αρροφίδα // Χαλκίδα // . -



ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΑΝ

1) Πύρα - Αρροδίδω // ηλιαστέφα ε's (1)
 2) ε' ε' ηλιαστέφανο ε's (2)
 3) Τραβυξία
 4) "Ισγυλές" -

ΑΚΑΔΗΜΙΑ



ΑΘΗΝΩΝ



Μίτρας ὁ Ἀρχαῖος // Μίτρας // -

ΑΚΑΔΗΜΙΑ



ΑΘΗΝΩΝ

Πίπυαι Ἀργολίδος ἡ Βιάντα ἡ
(Ζωάρι ἡ ἡ Παιονία) —



Πήληαι - Αφροδίτας // Μαρτύρια 71 βίβλοι.
 (2 βίβλοι) 1. χεράδες. 2. σταβίριον. 3. πινυλ.
 4) ύνι. 5) Γεργα. -



Αίβρος - Απολλίδος. Ζευγάριας Γούρου.

2

ΑΚΑΔΗΜΙΑ



ΑΘΗΝΩΝ

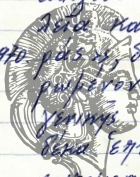
Πίνακς Ἀρχαίων Ἀντιγραφῶν.

Δοκ. Πρωτ. 58.
Αρ. Διευκ. 29.

Πρὸς
τὴν Ἀκαδηρίαν Ἀδελφῶν
Κέντρον Ἑρεύνης
τῆς Ἑλληνικῆς Παιδείας
Ἀναγνωστοπούλου 14
ΑΘΗΝΑΣ (136)

«Υποβολή τοῦ Ἑρωτυρα-
τοδογίου διὰ γεωργικά ὑποβάλλω εἶναι τὸ «Ἑρωτυρα-
Ἑρχαλεῖα καὶ κατ' τοδογίον διὰ γεωργικά ἔργα-
ἔδιμον πυράς».
Ἐν Αἰνῶνις τῇ 21-3-1970

ΑΚΑΔΗΜΙΑ



Λαμβάνω τὴν γράμην καὶ
ἀποστέλλω μετὰ τὸν Ἑρωτυρα-
τοδογίον διὰ γεωργικά ἔργα-
ἔδιμον πυράς».
Ἐν Αἰνῶνις τῇ 21-3-1970

Ἡ ἀπὸ Ἑρχαλῆα ἔχουσα
μετὰ ἐκδοτικὴν ἐπιτροπὴν
καὶ ἐπιβλεπτικὴν ἐνδεύει-
σιν.

Οἱ πληροφορίες ἔδωκεν καὶ
πλέον κατὰλληλα πρόβλημα τοῦ
Χωρίου.

Εὐελπιστοῦμεν διὰ τὸ
χωρὶν ὑδρικῆς ἱκανοποιήσεως.

Εὐπιδέχεται

Ο Διευθυντὴς τοῦ Σχολείου

Διευθυντὴς
Μετειαγωγικῆς Διδακτικῆς

Σελίς 1.

Ἐπίγραμμα 1.

Ὁ μακάριος τόπος ~~ἐπρωρίζετο~~ δίδει
τὴν βοήθειαν τῶν σοφῶν.

Διὰ βίαν ~~ἐπρωρίζετο~~ ἡ καλλι-
ργία, δέκατος γέρων τοῦ κυρίου.

Ἐπώμενος γὰρ μία χρονιά ^ε πρὸς βοήθειαν
τοῦ κυρίου περιοχὴν ἐνῶ ἡ ^ε ἀλλή ^ε ἔξο
φρενέμεν ^ε μέ ^ε καὶ τὴν ἐποφάνην
χρονιά ^ε γίνετο ^ε ἐναπόμνη

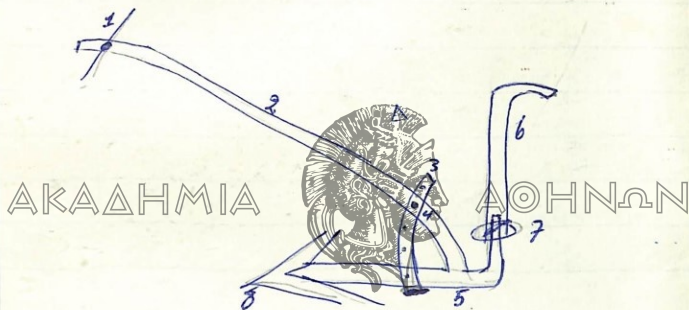
ΑΚΑΔΗΜΙΑ



ΑΘΗΝΩΝ

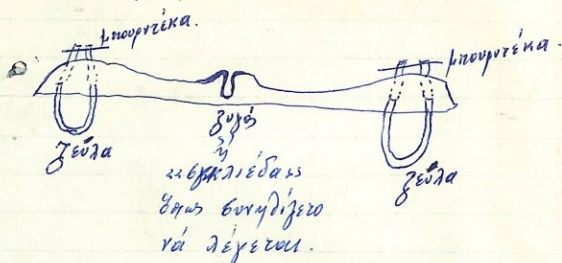
Σελίς 4.

ἔργα 2. καὶ 3.



1. Προγνό
2. Σταβαρίζει.
3. Σπάθιζα.
4. • Σόριζα.
5. Κοντκούρι.
6. Χεράδα
7. Κοντκούρι - ἔκει ἔργων καὶ τὰ «ἰσάρ
8. σῆρι.

Σελίς 6. . Έρωτήματα : 9 @ 10 .



ΑΚΑΔΗΜΙΑ



ΑΘΗΝΩΝ

Σελίς 7.

Ἐρώτημα β) 1.

Τὸ ζεύξιμον τῶν βοῶν γίνετο
ὡς ἐξῆς: Τοῖς ἡγεμονεύοντι εἰς «ζεύκτης»
οἱ ὅποιοι ἐδεσπύονταν μὲ τὴν «ἡγεμονεύουσα»
Τὸ ζῦλον πού ἐδωρίζοντο οἱ «ζεύκτης»
ἐδέχοντο «βυκλιέδα». Ἐν τὰ κέρατα
ἐκάθοντο βοὺς ἐδέχοντο ἀπὸ ἑνα ὀχι-
νί (ὀχιτιά) πού καί τὰ δύο κατέλυσον
καὶ ἐδέχοντο ἐν τῇ «κεράδα».
Τὰ δύο ὀχινιά (ὀχιτίες) πού ἐπυρί-
μοποιούνητο διὰ τὴν διεύθυνσιν τῶν
βοῶν ἐδέχοντο «ζέλα».

Σελίς 7.

Επίγραμμα 2.

Ταυτοποιεῖ τὸ ἄλγερ καὶ τὶς φησάντες.
Τερνώνει τὰ τραχυρά (ἀπὸ εἰσίδες ἢ ἀπὸ
τριχιά). Φορεῖ εἰς τὰ ζῶα τὴν διαφανείαν καὶ
τὰ καλινά (ἐν τῷ εὐδα). Μετακινωκοιόνει
τὰ ζῶα καὶ τὰ ζέει. Δηλαδή τοῖς ἐσθρ
τεχνῶν τὰ τραχυρά, τὰ ὁποῖα ἀπὸ δύο
ἐνόνουν οἱ «ἐνχιδες». Οἱ ἐνχιδες ἄ-
κουρητοῦν ἐν τὴν μέγαν τῶν ζῶων. Τὰ
τραχυρά τὰ γαυρῶναι πρὸ τοῦ γαυρῶναι
ἐν τὴν διαφανείαν.
ἐν τὰ καλινά, τὰ ὁποῖα εἶναι μεταξύ
τοῦ δερμάτος πρὸ τοῦ μήκους 0,60 μ.
καὶ τὰ ὁποῖα εἶναι περὶ τὰ ἐν τὸ
εὐδα τῶν ζῶων, εἶναι δερμάτιν δύο τρι-
χιδῶν καὶ δέχονται «ἐνχιδες». ~~Μετακινωκοιόνει~~.
Ἡ μία τριχιά ἔχει δερμάτιν ἐν τὸν ἀριστε-
ρὸν καλινά τοῦ ἀριστεροῦ καλινῶ καὶ
ἡ ἄλλη ἐν τὸν δεξιὸν τοῦ δεξιῶ κα-
λινῶ. Καὶ οἱ δύο αὗτοι τριχιδῶ δένονται
ἐν τὸ ἄλγερ (ἐν τὴν χερὰδα).

Σελ. 16.

Ἑρώτυρα 2.

Τὰ χερόβουα τὰ δένουν ἐν δερμάτι
βάζοντας 20 ἕως 26 χερόβουα διὰ τὸ
κάθε δερμάτι. Τὰ χερόβουα τὰ βάζουν
δραυρωτά (τὸ ἓνα πρὸς τὴν πρὶν κατωτέρα
καὶ τὸ ἄλλο πρὸς τὴν ἀντιόθευ)

Ἐκάστο δερμάτι γίνεται ἀπὸ τρεῖς (3)
ἀγκυλῆς $3 \times 8 = 24$ χερόβουα
24 $6 + 6 + 8 = 20$ >>.

Μὲ 20 χερόβουα τὰ δερμάτι γίνεται
ὅταν ἔχαυε ἐδρωχία.

Τὰ «δέρματα» εἶναι ἀπὸ βίβαδι.

Σελίς 18

Ερώτημα 2.

Τὰ δεινὰ τοποθετοῦνται ἐν τῇ «δωρικῇ»
ἐν ὁμήρου κόδωνον κῶνον.

Καὶ ἔχουν ἐρώσει πέρει καὶ ἑπάνω
αὐτῶν ἔχουν τοποθετοῦνται πουνάρια.

Ἐν τῇ κορυφῇ τοῦ κῶνον παραδύχουν
ἐν δύο-τρία δεινὰ δὲ νὰ «κλίνουν»
τῇ «δωρικῇ» καὶ ἔτσι νὰ μὴ «μηνύγ»
ἐν βροχῇ.

Ἀλλὰ μὲ αὐτὸ τὸ ὁμήρου δύναται νὰ
ἐκτετακτοῦν τῇ «δωρικῇ» ἐκπονώτερα, ὅταν
βρέχυ.

Σελίδα 25.

Εργασία: 23.

Η αδωτιστική μηχανή αποστέλλεται 'αποτό'

α) το τρακτέρ του κινεί την μηχανή

β) την αδωτιστική μηχανή και

γ) την «βαταριστική».

Το δόν ευμερόσυρα ηγχαίνει εν την «βάρδια». Η βάρδια είναι 'εμπέδως' περιοχή όπου 'έχουν' ευκεντρικότητά τα δένδρα του χωριού.

Τα δένδρα τα παίρνουν οι 'εργάτες

της μηχανής (έκαστος αδωτιστικό ευμερόσυρα

έχει περί τους 30 εργάτες, χωριό έτους

εν δύο «βάρδιας» και τα μπαίνουν

εν το «πατάρι» που εύρίσκεται στο ένα

πλάι της μηχανής. Από εκεί δύο εργάτες

τα ανεβάζουν εν την μηχανή όπου αργά

κόβουν τα δένδρα ρίχνουν χερόβολα εν

αυτήν. Από κάτω εν διαφορετικούς βάπκους

παίρνει τον καρπό από 2-3 θυρίδες

της μηχανής. Από μία θυρίδα 'εξέρχονται

τα «εκούβια» (δάφνοι, ξένοι, βήθοι, ή

τα κάρπια βήθια).

Οι καθαριές προχωρούν και αργά αχν-

πονοῦντων φάνον ἐν τῇ ἐκπαίδευσιν
ὅταν γίνονται ἐργάταις αὐτοῦ δέξιναι τὰ
ἐπὶ τὰ ἔργα καὶ τὰς περιστάσεις τοῦ κόσμου.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ



ΑΘΗΝΩΝ

Κωπior : Λίφραι

N. 'Αργονίδας.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ



ΑΘΗΝΩΝ

Σταυτέρα εγχείρισις :

Εν τῷ χωρίῳ Νίμραι Ν. Αργολίδος
ὀρίζεται τὸ γεωμετρικὸν ἔδωρα ἐξ Αρβα-
νίτιμας.

Τὰ γνωρίζουν ἄγαντες οἱ κάτοικοι,
ἀπὸ τῶν νηπίων ἕως καὶ τῶν γε-
ρόντων.

Τὰ ὀρίζουν, εὐφραίνονται, ἐν μὲν τὰς
οἰκίας τῶν ἄγαντες, ἐν δὲ τὰ κατα-
στάματα (κατασκευαῖα) οἱ ἄνθρωποι τῶν εἰκοσι

ἀκαδημαίων



ἀθηνῶν

Μερικαὶ γέροντες (20 ἕως 30)
δὲν γνωρίζουν τὴν ἑλληνικὴν.
Κάτοικοι : 1700.

ΓΕΝΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ

τοῦ γεωργικοῦ βίου ἀπὸ τῆς προετοιμασίας
διὰ τὴν ἐξαγὼν τῶν, συσκευασιῶν μέχρι
τοῦ ἀποστέλλου καὶ τῆς ἐκπομπῆς αὐτῶν.

Ἡ ἐργασία περὶ τῆς κοινότητος Περὶ
Ἀροαίδος ἔκταται ἐκκαταρχέτω καὶ καθ-
αρεύεται ἀπὸ συσκευασιῶν, ἐν περιγραφῇ,
τὸ ἐν ἑρὸς ἢ πρὸς Βαρρὰν τοῦ χωρίου
περιοχὴ καὶ τὸ ἄλλο ἢ πρὸς Νότον. Ὡς
διαχωρίζεται, γραμμὴ ἑξοχέτω καὶ διακρίνεται
τὸ «*repa*» (repa). Αὐτὸ εἶναι
ἀπὸ καλαὶ καὶ ἐντείνεται καὶ μέχρι
ἐξέρεον.

Ὅταν ἐπέρνεται ἡ μία περιοχὴ, ἡ
ἄλλη φυτεύεται μετὰ καπνὸν, διότι αὐτὸ
εἶναι τὸ κύριον προϊόν τοῦ χωρίου.

Ἡ κηροποιία περιορίζεται ἐν τὸν
ἀγριοις τόποις (ἢ κατὰ τὴν ἐξοχὴν περιοχὴ) καὶ
ἐν ταῖς κηρύταις τοῦ ἐπέρνεται μετὰ γυχα-
δῶ.

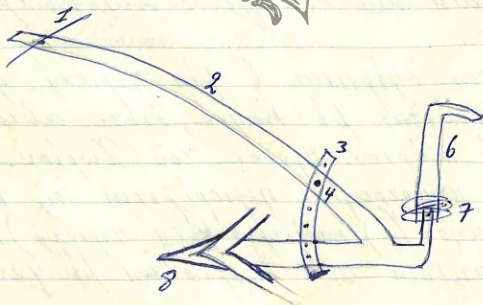
Ἡ προετοιμασία τῶν χωραφῶν διὰ
τὴν ἐξαγὼν ἀρχίζει τὸν Φεβρουάριον μετὰ

1. Προκός
2. Σταβαρίτοι
3. Σηάδιφα
4. Σόριφα (έκεί που είναι η κοπή.)
5. Κουντούρι
6. Χεράδα
7. Κουντούρι - εκεί έβγαιναν και τα σπάρια
8. εχί



ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ



ένα ὄρχωμα. Ένα δεύτερο ὄρχωμα δά γίνη
τὸ Σερρέβριο, ὅποτε γίνεσαι καὶ τὸ ἐπάρει-
ρο. Συνήθως ἐπέρουν, ζερικά. Ὅσα κή-
ματα φυτεύδουν καπνὸ, συνήθως τὰ πηλ-
βίον τοῦ κυρίου, ποὺ εἶναι καὶ τὰ καλὴ-
τερα, αὐτὰ ἐπίως δά ὀρχωδούν τὸν Σερρέ-
βριον καὶ δά ἐπαρδούν.

Ἐκεῖ ἔκρυψε ἀπὸ τὴν μία περιοχὴ
ὀρχώματα καὶ φυτευμένα μὲ καπνὸ πω-
ράφια, ποὺ δά ἐπαρδούν καὶ τὰ δύο
τὸν Σερρέβριον, ἀπὸ δὲ τὴν ἄλλην περιο-
χὴν ἔκρυψε ζεπαρμένα καὶ δά ἐπαρδούν
καὶ δά προετοιμαδούν διὰ καπνοπώρα
τοῦ ἐπομένου ἔτους.

Τὸ ὄρχωμα μέχρι τὸ 1930 ἐγένετο
μὲ τὴν «Παρμέντα» (ἀλέτρι).

Τὸ ἀλέτρι αὐτὸ ἦταν ζύλινο. Ἐμπρός
εἶχε τὸ «εὐαθαρίτσι» (εὐαθάρι). Αὐτὸ εἰς
τὸ ἐμπρόεδιον ἔκρυβα του εἶχε μία ὀρχή.
Ἀπὸ αὐτὴ καὶ ἀπὸ τὸ «κουλιάτσι» (κουζούρι)
τῆς ζεύδας ἔπέρνουσε τὸ «προχμό» (περό-
χη βυνδέεως) καὶ ἐκεῖ ἐκώνετο τὸ
«εὐαθαρίτσι» καὶ ἡ ζεύδα. Ἡ «εὐα-
θάρι» ἐκώνε τὸ «κουζούρι» μὲ τὸ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ



ΑΘΗΝΩΝ

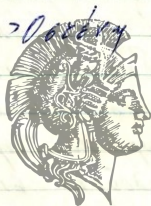
«εταβαρίζει». Ἡ «επαρίζα» ἦταν ἐν-
δερμένα καὶ εἶχε ὄπα. Ἔνα ἐξόχωμα
τῆς «επαρίζας» ἔπλεε κἄτω ἀπὸ τὸ
«κουντούρι». Ἡ «επαρίζα» ἦταν μία
περόνη καὶ ἔνωε τὴν «επαρίζα»
μὲ τὸ «εταβαρίζει» διὰ τὰ μὲν ἁ-
γαλὴν τὸ ἄσπερι. Ἦσαν δὲ διεπύ-
ρ με κἄτω εἰς τὴν «επαρίζα».

Μὲ τὸ «κουντούρι» ἐνώνετο ἡ
«χεράδα». Ἡ «χεράδα» εἶχε μία ἐχι-
βήν περίητον δέκα ἑκατομμύρια (0,10) καὶ
ἔνα ἑκατομμύριο τὸ «κουντούρι». Ἀπὸ
τὰ δύο (κουντούρι καὶ χεράδα) τὰ ἐνώ-
ναν δύο κουντούρες ἐνδερμένα καὶ δύο
«επαρίζα» (ζύγιες περόνες) δέκα ἑκα-
τομμύρια περίητον (0,10).

Τὸ «κουντούρι» τέρπρὸς κατέλυε εἰς
δύο γερὰ ζύγινα καὶ ἔμπρὸς ἔβρισκε
τὸ «κουντούρι».

Ὅσα τὰ ἐξαργύματα τὰ ἐγχειματῶν
μόνοι τῶν δέντρος ἀπὸ τὸ «κουντούρι» καὶ
τὴν «επαρίζα» καὶ τὰ ἐπρυφδεύοντο
ἀπὸ τοῦ «εγχειματῶν» (ἐγχειματῶν).
Ποτε οἱ γεωργοὶ δὲν ἐξεκιννοῦσαν

ΑΚΑΔΗΜΙΑ



ΠΡΟΝΑ.

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ (ΖΙΩΝΗ)

Διὰ τὰ ἑδάφους τὰ ὀρχήθουν κυρίως ἐκε-
 ῖναι. Τὸ κριόνι καὶ τὸ γαίρουν καὶ ὄχι.
 Τὸ ζυγογάι καὶ τὸ τριβέλι μένουσι ἐν
 τῷ ἑδάφει. Μαζὶ τοὺς γαίρουν καὶ τὴν
 «Ὀδεέννη».

Ἀπὸ τὸ 1930 ὀρχήθουν μὲ τὴν
 «κονυχιοῦρη».

Αὕτη εἶναι ὅμοιο αἶμαρ μὲ τὸ
 προχούμενο μόνον διὰ τὴν ὅτι τὸ «βα-
 βαρίτσι» ἐν τὴν μέση καὶ ἐσοποδε-
 ῦδῃ γάρβος. Τώρα πλέον ζέουσι ἡρό-
 ντες (καὶ ὅν) μὲ «πατάζα» καὶ
 «τρανυχία» καὶ μελίσσας.

Ἀπὸ ἐκτάγως μέχρι τὸ 1940. Ἀπὸ
 τότε χρησιμοποιοῦν τὸ σύστημα αἶμαρ
 πού φωτογραφία τον ἐπιδυνάμω.

Τραυτέρ δὲν χρησιμοποιοῦται ὁδῶ
 τοῦ ὀρχήθουν τοῦ ἑδάφους καὶ τῆς φύ-
 βως τον (πυφούδα).

ΑΚΑΔΗΜΙΑ



ΑΘΗΝΩΝ

Σηορά.

Η σηορά γίνεται κατά μήνα Σεπτέμβριο.
Γίνεται κατ' εἰδειαν γραμμῶν (ὅχινα α
τοῦ Ἐρωτηματολογίου).

Σπέρνουν μὲ σηοριές τὶς ὁποῖες κόβουν
μὲ αὐδακίες.

Μία-μία σηοριά κόβεται, σπέρνεται, ὀργώ-
νεται καὶ βγαρνίζεται.

Πηγαίνουντα διὰ σηορά εἰς τὸν
σηορό καὶ τὴν «σηορίαν» (ἀφῆρι) παίρ-
νουν μαζί τους τὴν «βάρνα» (βάρνα),
τὴν «ἐλάτα» (ἐλάτα) καὶ γράφουν ἀγα-
ρα τὴν «ποδέ» (ποδέ).

Τὸ βάρνισμα γίνεται εἰς τὸ διδύμια
μετὰ τὸ σηορίο.

Διὰ τὴν σηοράν ἀπαραίτητως πηγαίνει
καὶ δεύτερος ὁ ὁποῖος «ἐργάζεται» με-
ρικὰ βυρεία, ὅπου δὲν ἐπῆραβε ἢ
βάρνα ἢ πού ἐφεινε τέρας. Τὸ ὀργώ-
μα γίνεται ἀπὸ τοὺς ἄνδρας, ἀλλὰ
τοὺς βοῦδων καὶ αἱ γυναῖκες.

Ὁ γεωργὸς σπέρνει παίρνοντας σηορό
ἀπὸ τὴν «ποδέ».

Πηγάφατα τεχνικοποιήσαν ἀπὸ
τὸ 1945.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ



ΑΘΗΝΩΝ

Θερμός.

Ο θερμός αρχίζει περίπου ἐν τῷ 20 Μαΐου. Ο θερμός γίνεται ἀπὸ τοὺς ἴδιους μὲ «νεράτην» (δραχὲν μὲ δόντια).

Διὰ τὸν καιρὸν προεξοφλοῦνται ὑπεκώσας.

Ο θερμός γίνεται ἐπὶ τὰ εἴκοσι ἑκατομῶν τοῦ μέτρου $\{0,20\}$ ὅταν εἶναι εὐρυχία καὶ ἐν τὰ δέκα ἑκατομῶν $\{0,10\}$ ὅταν εἶναι γῆνός γρηχὴ ἢ προνιάς.

Ἐν τὴν εὐρυχία θερρίζουν, ξεριζώ-
νοντας τὸ βιτάρι μὲ τὰ χέρια.

Τὸν καιρὸν καὶ ἔρκεται γίνεσθαι ἀπὸ τὸν θερμός τὸν ἑαυτὸν «παρὰ τὸν καιρὸν».

Οι θερμοὶ (ἄνδρες καὶ γυναῖκες) δέ-
ρουν τοὺς δάκτυλους μὲ «χερόβοτα»,
τὰ δνοτὰ τὰ «γετάνε» ἐν τὴν «χε-
ροβομῶρα».

Τὰ «χερόβοτα» τὰ δένουν μὲ δε-
ράνια. Τὸ καθε δέραν γίνεται ἀπὸ
20 μέχρι 26 χερόβοτα δαυγωτὰ τοπο-
θετημένα (ἓνα πρὸς τὴν μίαν κατεύθυνσιν
καὶ τὸ ἄλλο πρὸς τὴν ἀντίθετον).

Ἐκατὸ δέραν γίνεται ἀπὸ τρεῖς
δεχκατῆς :

$$8 + 8 + 8 = 24 \text{ χερόβοτα}$$

$$6 + 6 + 8 = 20 \text{ χερόβοτα}$$

ΑΚΑΔΗΜΙΑ



ΑΘΗΝΩΝ

Μέ 20 χερόβια τὸ δέρας γίνεται
ὅταν ἔχουμε εὐτυχία. Μὲ περιεβόερα
ὅταν εἶναι πιό «γλυκὴ» ἢ χρονιά.

Τὰ δέματα μὲ τὰ ὁποῖα δένονται τὰ
δέματα εἶναι ἀπὸ βίβαλι.

Οἱ δέριται (ἄνδρες καὶ γυναῖκες) εἰς
τὸ ἀριστερό χέρι δένουν ἓνα «μεζβί» διὰ
τὸ «μὴν ἀνοίξῃ» τὸ χέρι τους.

Εἰς τὴν μέση των οἱ ἄνδρες φοροῦν
ἓνα «ζωντάρι» διὰ τὸ μὴν τοὺς πονᾶν.

Ἐμπρὸς των φοροῦν (ἀπὸ τὸ χαιρό) ἄνδρες
καὶ γυναῖκες βία ποτὶ βαρὺ καὶ
δέχεται «προβάρη» διὰ τὸ τοὺς προ-
γυμνάσῃ ἀπὸ τοὺς πόνους.

Θερίζοντας τραγουδοῦν διάφορα
τραγούδια :

1. Κάτω ἐπὶ κάρπο σὺ καθαριῶνα
θερίζει ὁ Γιάννος μὲ τὴν Πασιῶνα
ἐποῖχμα βάσαν ὅποις πρῶτος διγᾶσει
πρὶν ἔρδῃ τὸ γιόφρα δίγαβε ἢ Πασιῶνα
Νερό μὲ Γιάννο δά πέσω, νὰ πεδάνω
νερό σου δίνω ἐνὶ τῇ δά μού δίδως
γιαὶ μὲ Γιάννο δά πέσω νὰ πεδάνω.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ



ΑΘΗΝΩΝ

2. Τώρα τὰ κοινὰ τώρα τὰ χειρόνια
 τώρα οἱ πέρδικες ζυγνῶν, θαλαῦν καὶ γέρε
 ἄνηνα ἀρένγγ μου. ἄνηνα ἀρένγγ μου
 ἄνηνα καὶ ἀγκάλιασε κορρί κωταριένιο
 καὶ ἄνηρο θαυρό. ἄνηρο εἰ - εἰν τὸ χιόνι
 καὶ εἰν τὸ κρύσταλλο.

3. Βλέπεις εἰμῆτο τὸ βουκό
 ποῦναι γυὰρ ἀπὸ τ' ἄλλα
 ἐκείναι κόρος γυάρινος
 πὲ κρυταλένια τζάρια
 καὶ κεί κορφαί πρὸ ζαντά

μας χύρας συχατέρα
 Μὰ πῶς τὰ τῆ ζυγνῶν
 πρὸ πῶς τὰ τῆς τὸ εἴηονρε.

ἄνηνα καυρένγγ Ἀναστασία

ζῶνη καυρένγγ κόρη

γιατί πῶς γῆρε ἡ χαρμυχὴ
 τὸ δόμο βεβυμέρι

καὶ πᾶν τ' ἀνδόνια βυγ βοσκῇ
 καὶ οἱ ὄφοργες βυγ ἑρῆμ.

Παίρνω κι' ἐγὼ τὸ βούρο μου
 τὰ πᾶν καὶ τὸ ποτίσω.

Βλέπω τὴν κόρη κι' ἐπῆρε

καὶ βουβαπουνάει καὶ βαρμαναβγανάζει.
Τὶ ἔχει κόρυ βαν παύ βογκᾷ
καὶ βαρμαναβγανάζει.
Ἄντρα εἶχα βύ ζευγμά
καὶ περίεμψ γάρμ.
Καὶ ἄλλοι βαν δέν πῶς γέθωνε
κι ἄλλοι βαν δέν' πῶς χόδμ.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ



ΑΘΗΝΩΝ

«Όταν ελπίων καθεξέρχον» γίνεται
 εὐ δέειρο καὶ τὸ πονεῖν φέ ζῶα
 (4 δέματα τὸ ζῶον).

Τὰ δέματα τὰ πηγαίνον εἰς τὴν ἀν-
 θρωπίναν δὲν τὰ βάθουν εἰς ἐχθρὰ
 κώδουρον κῶνον. Καὶ ἔχουν ἐνὶ ὄψει
 πέτραι καὶ ἔσταν ἀπὸ αὐτὰς πονεῖν.

Ὅτι τὴν κορυφὴν τοῦ κῶνον καταλύουν
 εἰς δύο-εἰς δέματα διὰ τὰ «κρίνουν»
 καὶ ἔτσι τὰ πᾶν κερταίνου εἰς βροχὴ. Με-
 αὐτὸ τὸ ἐχθρὰ δέματα ἀκόρη τὰ τὰ
 ἀνθρώπων ἐκποδίζουσαν ἔσαν ὄντι.

«Όταν ελπίων ὁ πόντος ἀνέστην
 ἀπὸ ἀδέρτου, πόντος ἐκποδίζον τὰ
 «χίμαια» τοῦ Νοικοκυρῆ. Αὐτὰ τὰ
 τρώουν τὰ κρόβατα. Παλαιότερον ἔπαι-
 καν βραυροί.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ



ΑΘΗΝΩΝ

ΒΛΩΝΙΟΦΟΡΟΣ.

Ο βλωνιόφορος εφίνετο εν ταϊς αλάνιας μέχρι το 1958, οπότε ήσθε βλωνιόφυλην.

Τα «αλάνια» ήσαν έξω του χωριαν. Άνηκαν εν πολλας οικουμένης ευγενικας μετὰ των «βόγιας» ή ήσαν «μετοικιας» (ως μετοικιας).

Ο βλωνιόφορος εκρατούσα από τον Ιούλιο μέχρι το Σεπτέμβριο.

Τα αλάνια ήσαν «Παραλάνια» με μέγεθος «καλικωτές».

Το αλάνια δέν άρχιζε άριστεν ή ημερομηνία ή ήμερα. Άρχιζε ήως εν ταις 9 ημ ή 10 (ημ) μέχρι το βατίσμα του ήμου. Τα δέφνια τα έβαζαν όρδια. Το κάθε αλάνι ήδύνατο να πάρη 400 έως 500 δέφνια. Ένοσαν τα δέφνια και διακόρριζαν τα κυρόβια. Εν συνεχεία έζωναν 6 ή 8 ζώα. Έναρον 6 ή 8 θυλείς και έζωναν τα ζώα χωρίς «τρονένις» δια τα «εσπρόβις» το αλάνι. Οι θυλείς έμέγοτο «λιάνις».

ΑΚΑΔΗΜΙΑ



ΑΘΗΝΩΝ

Τόσοις ἄνδρες «ἀπολαύται» ἐρρί-
ζων πρὸ τῶν δικιάνων τὰ χερόβια.
Αὐτὸ ζυμῶν ἔχει καὶ ἡμεῖς...

Από έλινετο μέχρι να ξεπρώτωση
το αίμα. Μερικά έβλεπαν το υνταφένιας.
Από πω ένα υνταφένι.

ὁ δὲ πρὸς τὸν ἀδελφόν ἦσαν
ἄλλοις ὁ «ἀδελφός» καὶ ἐκφράτουσε
ἐν «ἀδελφότητι» (ἑσθίει).

Ο βούλος τῶν εὐρίων ἐκ τῶ κέντρον
τοῦ ἀλφειοῦ ῥέετο ἐν ἀρμενιάδι.

Καθε πρωι η για ηρα ξεγινετο αλλαξη
καρτα δια μια η η χαριζοταν τα για
και οχι να ξενογραφουσαν να ξερωρε-
ρικα.

ἔκταναν 4 σκευῶνες καὶ δυν. 4 πυρίφρα-
τα καὶ ἡμέρα με δικτυάνια.

Οὐ γὰρ ἔστιν ἡνὶ ἀνθρώπων, διὰ
τὰ ἀποχωρεῖν τὰ ἄχαρα ἀπὸ τῶν
καρπῶν, λέγονται ἡ λείψανα.

Τὸ ἀνέκδοτ' ἐὶς κἀνὲς ὁ ἴδιος ὁ
ροικονήτης μὲ τὴν θυγατέρα του συγγε-
νῆς ἢ φίλους, πρὶν ἐκφυλάττειν τὴν
καὶ ἄρδαν (θυγατέρα ἐξ ἡῶν).

Εν ἑκτῇ ἀνὰ ἡμέραν 7. x. εἶχε -

ΑΚΑΔΗΜΙΑ



ΑΘΗΝΩΝ

επιβλέπει το κατάρι) Έκαφαν το «κορά-
νιωμα» ή όταν είχαν πολύ όλιχα
δεράματα (π.χ. 20 έως 30).

Το «κοράνιωμα» γινότο με τον
εκκόπανο. Ούτος ήτο ζύλον από πουρνάρι
μήκους 0,70 μ. περίπου, εδρύ, κυκλινδρικό
και πλάτους διαμέτρου 0,10 μ. Με αυ-
τόν επενδυόσαν μόνοι τους βράχους και
όχι και την καλαριά.

Η τεχνασία αυτή γινότο εις την
αδελήν. Οι άνθρωποι και έκαναν αὐτήν
την τεχνασία τεκονοζόντο ποτὶ δὲ καὶ
δὲν τετρακανδύσαν.

Βιβάδωνς εις το άδελνιωμα (εὐτό άδελνί)
τετρακανδύσαν και κυρίως αὐτοί ηαν
ήσαν τερανν εις τὰ κενουμένας.

Η άδελνιωνή μηχανή ήτοε δια
πρώην γορά το 1958.

Πιχτιωμα.

Ο βαρυτιζόμενος ευρος ήτιν εκήρα
επίφυκη και δέχεται «δελτωμα».

Συρνώεται με τὰ διπριάνια και με
άλλους εκούτες (αὐτοί δυοίρι εκούτο).

AKADEHMIA



ΑΘΗΝΩΝ

Τὸ «λειψάρι» δύο τὸ ἑκατοῦσαν.

Τὸ λίχνισμα γένετο ὅταν ἐφυσούσε
«μπιάτης» (νότιος ἄνεμος). Μέχρι τὸ 1920
γένετο μὲ ζάινα «δικριάνια» καὶ μὲ
«φουάρια» ζάινα.

Ἀπὸ τὸ 1920 τὰ δικριάνια εἶναι
βεδερένια.

Ζάιχνιζαν ἄνδρες καὶ γυναῖκες καὶ ἀπὸ
τῶν δύο ἄνδρας. Ἐν τῇν κἀδε μία ἄνθρωπος
ζάιχνιζαν ἄνδρες 4 ἕως 5 καὶ ἐκίνοτο εἰς τὸ
πέδιον. Ἀπὸ ἑπανεπαφάνετο 10 ἕως 15
πορὰ ἄνδρα μὲ τὸν πορὸν.

Τὸ «λειψάρι» εἶναι πλάτος 3-4 μ.
καὶ πῦκος ἕως 10 μ περίπου.

Κατὰ πῦκος εἰς τὸ «λειψάρι» ὑπάρ-
χε ὄχιονι (ἑριχιά) διὰ τὰ διαχωρίζε-
ται τὸ ἄντρο ἀπὸ τὸ βιτάρ κατὰ
τὸ λίχνισμα.

Δύο γυναῖκες παύριζαν (κατὰ τὸ λίχνι-
σμα) τὸ βιτάρ ἀπὸ τὸ ἄντρο μὲ δι-
κριάνια εἰς τὴν ἀρχὴν καὶ ἔπειτα
μὲ ὀκνήτες. Ὑποκαύτιζαν τοὺς ὀκνήτες
καὶ δὲν παίρνει ὁ αἶρας καὶ οἱ
ὀκνήτοι δέχονται «χκ(ου)ρδού». Τρεῖς

ΑΚΑΔΗΜΙΑ



ΑΘΗΝΩΝ

γέφυρες δὲ ᾤκισαν.

Τὰ «ἡρόδοτος» τὰ τετρακονταὶ ἀπὸ
τὸ «δριμόνι» καὶ τὰ ᾤκισαν μὲ τὸ
«κρόκινος».

Οὗτος ἐκπαινεύει ἐν δύο βωροῖς
«πρώτος» καὶ «δευτερός» μὲ ζώδια
«φύλλα» καὶ «καρποδοῖα».

Ἐν καθε βωρὸς μὲ τὸ φύλλον κάνουν
βωρὸς καὶ ἐν τῇ μέν καρπώνουν
τὸ καρποδοῖα. ἔχοντες δὲ «καλοφύλλω».

Ἀπὸ τῆς πρώτης βωρὸς εἶναι πρὸ
καρπώνουν τετρακονταὶ τῆς βωρὸς εἶναι
τῆς αὐτῆς χρονιά.

Οὗτος καθε βωρὸς εἶναι 50% πρώτου
τῆς παραγωγῆς.

Κατόπιν ἔβγαζαν τῆς «δεκάτης»
τῆς ἐκπαινεύει μὲ τῆς «βεδούρα» ἢ
ἀρβανίσιμα ὅπως τῆς βυλῆθισαν
«καρόκια» (14 ὀμάδες).

Μετά ἔβγαζαν τὸ «Παραδιδάτικο»
καὶ τὸ «ἀφροδαμιάτικο» ἀναλόγως
τῆς ποσότητος καὶ εἶχαν καμν.

Τὸ «ἀδωνιάτικο» ἔχον 10%.

Μετά ἔβγαζαν τὸ βωρὸς ἐν βάνκους

ΑΚΑΔΗΜΙΑ



ΑΘΗΝΩΝ

καὶ τὸν φερέμερον εἰς τὸ ἐπίτε, ὅπου
τὸν ἔσπριχταν κἀπὼ διὰ νὰ φῇ τὸν
κράβη «βρυῖχα».

Ἔνα φῆρα εὐχόμενα τὸν ἔβαζαν
εἰς τὸ «ἀμφάρη» (κινῶντο ὁδομητοῖον
παρὰ Μυδελιγιέδου καὶ ἐκποῦσε 1000
ὀκάδες ἢ καὶ περισσότερες).

Τὸ ἄχυρο τὸ ἐγγύχαιραν οἱ γυν-
ταῖκες μὲ «λειωμένας» εἰς τὸν
ἄχυρωνα ὅπου ἕνας ἄνδρας τὸ
ρεπατοῦσε.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΠΥΡΑΙ

ΑΘΗΝΩΝ



Ἐκφοιοι πυραὶ ὑπάγοντο εἰς Κυριακὴν
εἰς Τυροφάγον.

Ἡράποροντο εἰς τὴν αὐλήν τῆς Ἐκκλη-
σίας τῆς Ὑπαρχίας μέχρι τοῦ 1925,
ἀπὸ τοῦς νεαροῦς καὶ τὰς νεαρὰς.

Ἡ φωτιά τετραῦτο ἀναφλέγῃ ἀπὸ τὸ
βράδυ ἕως τὸ πρωί.

Τίγῃ ἀπὸ τὴν φωτιάν ἐχόρευαν ἄνδρες
καὶ γυναῖκες καὶ σφραγίζετο ὅσο τὸ
χωρίον. Ὑπῆρχε τὸ ἔσθρον, ἀπὸ τὸ
βράδυ, νὰ ἀποκρέονεν συγγενικαίως

ΑΚΑΔΗΜΙΑ



ΑΘΗΝΩΝ

καὶ τὰ ἀλλοτρυχωρούμενα οἱ φαι-
μέροι καὶ οἱ ἔχοντες διαφοράς.

Ἡ φωτιά ἐφέχετο «ζῆαυ» καὶ ἡ
φλόγα «καπνίζα».

Τὰ ζῆα (ἐντὶνός ποικιλία) διὰ τὴν
φωτιά τὰ ἔφερον οἱ νεαροὶ ἀπὸ τὰ
παιδιέστερα ἐπίτεια, γυνερά χωρίς νὰ
τὰ κλέπτουν.

Διὰ τὸ χορὸ ἔπαιζε τὸ «νεαούνη»
καὶ ἡ «πίνιζα» (κατάρα).

Οἱ νεαροὶ καὶ αἱ νεαραὶ «ἐγυδοῦσαν»
τὴν φωτιά καὶ ἐφόρμαζαν μέγα πρῶτα,
ἐνὶ συρφεύχον καὶ οἱ γέροντες ὅσοι
τοῖς ἔχο δυνατόν. —

Ἡ βυττοχή ἐγένετο ἐν τὰς Πύρνας

Παυρογοργαί ἦσαν:

1. Γεώργιος Π. Βλάχος ἢ Μητρώτης

ἔτων 75 - Γεωργῆς

Γραμματικαὶ γνώσεις: Ἀπολυτήριον Λεπταραζίου
Διφορικοῦ Σχολείου.

2. Κωνσταντῆς Κ. Μελέτης.

ἔτων 72 - Γεωργῆς.

Γραμματικαὶ γνώσεις: Ἀπολυτήριον Λεπταραζίου
Διφορικοῦ Σχολείου.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ



ΑΘΗΝΩΝ

3. Σηυρίδων Δ. Οἰκονόμου ἢ Ροκανῶν
ἔτων 73 - Γεωργός.

Γραμματικαὶ γνώσεις: Ἀπολυτίριον Ἑκκαταξίου
Δυροτικού Σχολείου.

4. Σηυρίδων Χρ. Πιτῆκος.

ἔτων 64 - Γεωργός

Γραμματικαὶ γνώσεις: Ἀπολυτίριον Ἑκκαταξίου
Δυροτικού Σχολείου.

Ἐκκαταξίου ἔχοντάς τας καὶ ἔχοντες
εἰς Πίπτας.

Γ. Δυροτικός Γ. Δυροτικός
Διδάσκαλος

Δυροτικού Σχολείου Πιπῶν

Ἀρχοδίδος

Ἡ βύλλογος αὐτῆς ἔχεται ἀπὸ
1^{ης} Φεβρουαρίου ἕως 20^{ης} Μαρτίου
1970.]

Δυροτικός

Μετειαυδεδὸς Διδάσκαλος
ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ Ἀθηνῶν.